

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

วิทยานิพนธ์

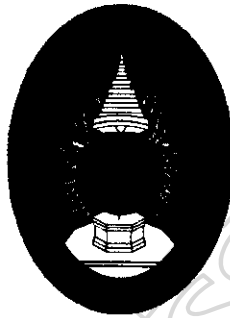
ของ

ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์ เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพชรสุดา ภูมิพันธุ์)

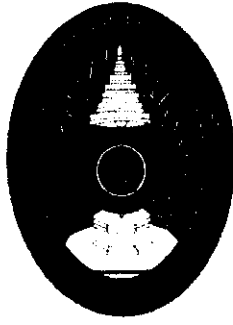
.....กรรมการ
(ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ดร. กระพั้น ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สมคุณา)
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธุ์)

..... กรรมการ
(ดร.กิติวัชร ชัยงาม)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

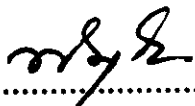

..... กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.กระพั่น ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชนี กุลกาญจนา)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่..... 25 ส.ค. 2561

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมสุด สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่..... 25 ส.ค. 2561

**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INTERNAL QUALITY
ASSURANCE MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND
JOB SATISFACTION OF TEACHERS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

Pawanrat Pochan

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Education Program in Educational Administration**

January 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์. 2561. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : คร.กิติวัชร ถ้วยงาม ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ 156 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน 331 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของเครจซ์และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านความสำเร็จของงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านลักษณะของงาน

3) การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

ABSTRACT

Pawanrat Pochan. 2018. The Relationship between the Internal Quality Assurance Administration of School Administrators and Job Satisfaction of Teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3. Thesis Advisors: Dr. Kittiwat Thauy-Ngam, Dr. Phaophonphat Bunkanan, 156 pages

The purposes of this research were 1) to study the school administrators' internal quality assurance management based on the teachers' opinions, 2) to explore the teachers' job satisfaction, and 3) to examine the relationship between the school administrators' internal quality assurance management and job satisfaction of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3. The sample was 331 teachers divided according to the job experience and school size. The formula of Krejcie and Morgan was used to calculate sample size. The stratified random sampling method was used for sampling. The questionnaire of the school administrators' internal quality assurance management based on the teachers' opinion with reliability of 0.95 and The questionnaire to explore the teachers' job satisfaction with reliability of 0.92 was used as a research instrument. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation co-efficient. The results were as follows :

1) The teachers' opinions about the internal quality assurance management of school administrators was overall at a high level. When each aspect was considered particularly, it revealed that the overall aspects were at a high level, ranking in the order of mean score as providing the internal quality assessment according to the school's educational standards, followed by providing the development of educational quality continuously, and organizing information and management systems had the lowest mean score.

2) The job satisfaction of teachers was overall at a high level. When each aspect was considered particularly, it revealed that the overall aspects were at a high level, ranking in the order of mean score as the responsibility, followed by the achievement and the kind of job had the lowest mean score.

3) The school administrators' internal quality assurance management and the job satisfaction of teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 had positive correlation with a statistical significance at .01

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านที่จะได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เพชรสุดา ภูมิพันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. กระพัน ศรีงาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้ มีความสมบูรณ์ถูกต้องขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ และขอขอบคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายศักดิ์ชัย สมานชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเสม็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 นายสมนึก การเกษ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 นางศศมล สมานชาติ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ การทำเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัย ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยตลอดจนบุคคลและคณะบุคคลที่ไม่ได้กล่าวถึงซึ่งมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่บิดามารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูล ให้กำลังใจให้แก่ผู้วิจัย

ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 การประกันคุณภาพทางการศึกษา.....	13
2.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	64
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	88
4.1 รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม.....	88
4.2 ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	89
4.3 ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู.....	99
4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู.....	105
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	110
5.2 การอภิปรายผล.....	111
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	125
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	129
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	131
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	133
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	141
ภาคผนวก ฉ รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นประชากร.....	149
ภาคผนวก ช ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา.....	150
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	156

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน.....	88
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	90
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	91
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	92
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ	93
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	94
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	95
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	96
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายข้อ.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ.....	98
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมและรายด้าน.....	99
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวมและรายข้อ.....	100
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมและรายข้อ.....	101
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านลักษณะของงาน โดยรวมและรายข้อ.....	102
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ.....	103
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยรวมและรายข้อ.....	104
4.17 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรรัมย์ เขต 3	105

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
2.1	ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา.....	51

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

บทที่ 1

บทนำ

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลการนำเสนอออกเป็น 6 ตอน ดังนี้คือ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 สมมติฐานของการวิจัย
- 1.4 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแส โลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพ โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์สิ่งที่จะทำให้นุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชน ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ดังพระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ตลอดจนความประพฤติและคุณงามความดีของบุคคล ให้บุคคลดำรงตนอยู่ในสังคมและใน โลก ได้อย่างมั่นคงและมีความสงบร่มเย็นได้ แม้ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วเพียงใดก็ตาม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2559, หน้า 1) สอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2552-2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุในที่สุด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา

คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงาน ดันสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้ถือว่ การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษารวมทั้งเพื่อ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48) รวมทั้งกำหนดให้ออก กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ขึ้นเพื่อ ให้สถานศึกษาเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพ ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมนิเทศและร่วมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1)

สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันทั้งในด้านงบประมาณคุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของกรรมการ สถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และ การติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระ ในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและ คุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนด ให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ก, หน้า 1)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าคุณภาพการศึกษาสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็นผลผลิตของการ จัดการศึกษาด้วย บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนา คือ ผู้บริหาร โรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งผู้บริหารการศึกษาตามแนว ปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีภารกิจหลักที่เป็นงานประจำและการบริหารยุทธศาสตร์ เพื่อจะนำองค์การ ทางการศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยที่ไม่ว่าจะเป็นองค์การทางการศึกษาในระดับใดจะมี พันธกิจ เช่นไรยังจำเป็นที่จะต้องเน้นการบริหารวิชาการเป็นหลัก การบริหารงบประมาณเพื่อให้

เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนมีความโปร่งใสที่สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ การบริหารบุคคลที่สามารถจูงใจ โน้มน้าวให้บุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ที่ยึดหลักการกระจายอำนาจและหลักธรรมาภิบาลมีความยุติธรรมในการสรรหาข้าราชการ บุคลากร ให้คงอยู่และพัฒนาองค์การทางการศึกษาให้เจริญเติบโตและอยู่รอดได้ รวมทั้งการบริหาร ทั่วไปที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาให้ประสานสัมพันธ์กับประชาชน สังคม และองค์การภาครัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ผู้บริหาร ต้องบริหารยุทธศาสตร์ที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้การบริหารการศึกษายุคปฏิรูปประสบความสำเร็จ (สุภาพร รัตน์น้อย, 2552, หน้า 3)

ผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงานขององค์กร แม้ว่าในความเป็นจริงแล้ว ผู้ปฏิบัติเป็นกำลังหลักในการดำเนินงานก็ตาม แต่หากองค์กรขาดผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานแล้วองค์กร ก็ขาดแกนยึดเหนี่ยวและขาดพลังขับเคลื่อนที่สำคัญ ไปทำให้องค์กรเกิดความอ่อนแอและนำไปสู่ การล่มสลายได้ในที่สุด (สมาน อัสวภูมิ, 2549, หน้า 1) ในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และเป็นที่น่าพอใจว่าผู้บริหารจะต้องอาศัยความสามารถในการบริหารงานในการ ที่จะขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย นั้นย่อมหมายถึงผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในงานและต้องมีทักษะ ในการบริหารงาน ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อการหล่อ หลอมให้เด็กเป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข ถ้าสถานศึกษาไม่พัฒนาตนเองก็จะเป็นไปได้ ยากที่การศึกษาและเยาวชนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ จึงจำเป็นที่ครูและผู้บริหารต้องร่วมกัน ประเมินตนเองและดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยมีเป้าหมายและแผนการดำเนินการที่ ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันคิด และร่วมกันทำเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 7-8)

การบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารและ การจัดการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการ อย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนด ทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีความสำเร็จ ที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นให้จงได้ ทุ่มเทพลังกายและความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ รอบรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ ผู้ได้บังคับบัญชา ได้มีความสามารถในการจัดการองค์กร บริหารจัดการให้มีครูสอนอย่างพอเพียง มอบหมายงานให้บุคลากรได้เหมาะสมกับศักยภาพ สอดรับกับภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการ กระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือ การทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ แม้งานสอนจะเป็นงานหลัก แต่งานในหน้าที่พิเศษที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่ครูปฏิเสธไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้ครูทุกคนรักในงานสอนมีการทำงานและเก็บงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 3-7)

ครูเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาไปสู่เป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาได้เพราะครูเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้สามารถดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วถึงแม้ครูผู้สอนจะมีความรู้ความสามารถมีความขยันหมั่นเพียรมากเพียงใด แต่ถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ ความเอาใจใส่ดูแลครูผู้สอนเหล่านั้นให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว งานที่ทำก็ไม่สามารถสำเร็จตามที่ผู้บริหารมุ่งหวังไว้ได้ ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของการสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นความรู้สึกและเจตนาที่ดีของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ การปฏิบัติงานที่เกิดจากความพึงพอใจจึงมีความสำคัญมากในการทำงาน เพราะว่าการทำงานใดก็ตามถ้าผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจจะมีความกระตือรือร้นที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น คุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน ความก้าวหน้าและด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงาน ผลประโยชน์ตอบแทน ถ้าองค์ประกอบเหล่านี้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล ดังกล่าวได้ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแต่ถ้าไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ก็จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ (บุญมี เวียงนนท์, 2556, หน้า 3)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นองค์กรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม ดูแลและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 216 โรงเรียน ซึ่งบางโรงเรียนประสบปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียน สถานศึกษาขาดความตระหนักในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการเพียงเพื่อรองรับการประเมิน/การตรวจสอบ จากต้นสังกัดและองค์กรภายนอกเท่านั้น ทำให้ระบบไม่ยั่งยืนและไม่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

การจัดทำหลักฐานการประเมินผลไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้สถานศึกษา ครูผู้สอน ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควรและผู้บริหารยังขาดการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีภาระงานมาก และให้ความสำคัญน้อย ซึ่งสาเหตุที่กล่าวมาล้วนเกี่ยวข้องกับ การบริหารงานของผู้บริหารและความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานของครูด้วยหากครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเชื่อว่าจะทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2559, หน้า 56) จากเหตุผลดังกล่าว การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การบริหารงานขององค์กรประสบผลสำเร็จ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้จากที่มาและความสำคัญจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามี ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยศึกษาในกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 7-8)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

และกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีปัจจัยจูงใจของ เฮอร์ซเบอร์ก (Herzberg. 1993 p.113 - 115; อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2552, หน้า 72) ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครู ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยจูงใจ (Motivation factors) ที่มีผลต่อการจูงใจให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1. ด้านความสำเร็จของงาน (Achievement)
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)
3. ด้านลักษณะของงาน (Work Itself)
4. ด้านความรับผิดชอบ (Responsibility)
5. ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยครู ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,402 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชชี มอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู 331 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) อย่างมีสัดส่วน โดยใช้ขนาดของโรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ทราบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. ทำให้ทราบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาในการวางแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการต่างๆ ได้แก่ การควบคุม การตรวจสอบ การประเมิน การรักษาและการพัฒนาคุณภาพของระบบ สถาบัน หรือหลักสูตร เพื่อให้ผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม มีความมั่นใจว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด และสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสมโดยการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการบูรณาการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันการศึกษา

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินผลและการตรวจสอบการบริหารการจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายในสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการให้เกิดของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่นด้วย ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาผ่านการคิดวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามีการใช้วงจรบริหารเชิงระบบ PDCA อย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยมีปฏิทินงานกำกับแผนการปฏิบัติงาน เมื่อจัดทำแผนเสร็จแล้วจึงเสนอแผนการจัดการศึกษาคู่คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา โดยการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ด้วยวัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาและจัดทำปฏิทินงานของสถานศึกษาซึ่งกำหนดแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนวิเคราะห์ข้อบ่งชี้ รวบรวมและตรวจสอบประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและต้องทำให้เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลมาใช้

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต้องเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจโดยมีการประชุมชี้แจงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงาน จากนั้นจึงมีการจัดทำรายละเอียดของ โครงการ/กิจกรรม ตามปฏิทินการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่กำหนดเมื่อการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว จึงมีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลเพื่อนำการประเมิน ไปปรับปรุงพัฒนางาน

2.5 มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบคุณภาพเป็นกระบวนการการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้ โดยมีการจัดทำแผนขอขบ่ายการติดตามตรวจสอบที่ครอบคลุมการบริหารงานในแต่ละงานและจัดทำเครื่องมือที่สอดคล้องกับขอขบ่ายงานใช้กระบวนการติดตามตรวจสอบที่หลากหลายทั้งศึกษาเอกสารและสังเกตการณ์เรียนการสอนจากนั้นนำข้อมูลการติดตามตรวจสอบมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในเป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน จัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีเครื่องมือประเมินคุณภาพภายในที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา ทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินภายนอก ต้องมีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบุจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา การจัดทำรายงานประจำปีต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปีเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องเผยแพร่งานนั้นต่อสาธารณชนด้วย

2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพและผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบของการพัฒนา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันและนำผลการประเมินภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาต่อไป

3. ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่ทำงานและทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลัง เต็มความสามารถจนทำให้งานสำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมายของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน ได้อย่างมีคุณภาพซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้านผู้วิจัย จึงกำหนดขอบเขตดังนี้

3.1 ด้านความสำเร็จของงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในขณะที่ทำงานจนเป็นที่พอใจของตนเองและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ หากได้รับการมอบหมายงานที่เหมาะสม ทำทหายความรู้ความสามารถ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เมื่องานประสบผลสำเร็จย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจในการทำงานและมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

3.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่วไปในสังคมให้ความสำคัญ ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลหรือแสดงความชื่นชมยินดี ในผลงานและความสามารถ การให้ความยอมรับฟังคำแนะนำเรื่องต่างๆ การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่องานบรรลุผลจะเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจทำให้เกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจ มีผลในการกระตุ้นจูงใจให้ทำงานได้ดียิ่งขึ้น

3.3 ด้านลักษณะของงาน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆขององค์กรต้องมีความรู้ความเข้าใจในงาน ซึ่งลักษณะของงานเน้นให้บุคคลทำงานโดยตระหนักว่าบุคคลสามารถทำงานได้ดีที่สุด มีอิสระในการการตัดสินใจ เนื้อหาสาระกรอบการปฏิบัติงานและการทำงานเป็นที่น่าสนใจและปริมาณงานเหมาะสมไม่น้อยหรือมากเกินไป เป็นงานสำคัญที่มีคุณค่าเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มีความท้าทายและรู้สึกไม่ซ้ำซากจำเจ

3.4 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงาน การที่บุคคลากรได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชา แล้วมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ต้องมีการควบคุมหรือตรวจสอบแต่อย่างใด มีความตรงต่อเวลาและสามารถลำดับขั้นตอนการทำงานได้ ตลอดจนแสวงหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้งานในหน้าที่ประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดและยอมรับผลของงานทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น

3.5 ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึง การที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน การศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมได้รับการฝึกอบรม ศึกษาคุณงาน การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ การได้รับการสนับสนุนในการทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะอีกทั้งงานที่ปฏิบัติส่งเสริมให้มีความรู้ความชำนาญในงานจนได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้างานและได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะที่เพิ่มขึ้นในวิชาชีพจากปฏิบัติงาน

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ขนาด โดยใช้เกณฑ์การจำแนกจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
5.2 โรงเรียนขนาดกลาง	คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 การประกันคุณภาพทางการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

2.1.3 แนวคิดและหลักการของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

2.1.4 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.5 หลักการสำคัญของประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.6 แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1.7 หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1.8 สภาพผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.1.9 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

2.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.2.1 ความหมายของความพึงพอใจ

2.2.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

2.2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การประกันคุณภาพทางการศึกษา

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, มาตรา 47) มีหน่วยงานและผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ณ, หน้า 7) ให้ความหมายของระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาว่าเป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร กำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสมด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2555, หน้า 1) กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

นิธิธร ปิลวาสน์ (2559, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษาว่าหมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพจนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษาว่าหมายถึง กระบวนการที่สร้างความมั่นใจให้

กับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการดังกล่าว ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพมีการจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

Lazar et. al. (2007, p. 74) รวบรวมความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่าเป็นกระบวนการทั้งหมดในการประเมินคุณภาพ (การประเมินการติดตาม การประกัน การรักษา และการพัฒนา) ของระบบสถาบันหรือหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาที่กำลัง ดำเนินการ และทำอย่างต่อเนื่องระบบการประกัน คุณภาพที่มีการบังคับใช้จะมุ่งเน้นความ รับผิดชอบและการพัฒนาโดยมีการให้ข้อมูลและการตัดสินใจ (ไม่ใช่การจัดอันดับ) ผ่านกระบวนการ ที่ตกลงกันไว้และมีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอตามเกณฑ์ที่มีการสร้างขึ้นอย่างถาวรระบบการ ประกันคุณภาพหลายๆ ระบบจะให้ความหมายแตกต่างกันระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน (ได้แก่ การที่สถาบันอุดมศึกษาทำการติดตามและพัฒนาคุณภาพของตนเอง) และ การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (ได้แก่ การมีหน่วยงานระหว่างสถาบันหรือหน่วยงาน ที่ควบคุมสถาบันทำการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและหลักสูตร) กิจกรรมการประกัน คุณภาพขึ้นอยู่กับ 5 กลไกของแต่ละสถาบันที่จำเป็นในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพการจัดการ ด้านคุณภาพ การยกระดับคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการประเมินคุณภาพเป็นส่วนหนึ่ง ในการประกันคุณภาพ

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการต่างๆ ได้แก่ การควบคุม การตรวจสอบ การประเมิน การรักษาและการพัฒนาคุณภาพของระบบสถาบันหรือ หลักสูตรเพื่อให้ผู้รับบริการ โดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมมีความมั่นใจว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชน ตามความเหมาะสมโดยการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการบูรณาการร่วมมือกันระหว่าง บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันการศึกษา

1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษาเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงมาตรฐานสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีหน่วยงานให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ณ, หน้า 2) ระบุความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพมาตรฐานผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการ ที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกัน ไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษาต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือ โครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวังกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กล่าวไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ในหมวด 6 มาตรา 47, 48 ว่าด้วยการให้มีระบบการประกันคุณภาพทั้งประกันคุณภาพภายในและประกันคุณภาพภายนอก โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกัน

คุณภาพภายนอกซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง

1.3 แนวคิดและหลักการของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

การประกันคุณภาพทางการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะทราบขีดความสามารถของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554ฉ, หน้า 7-10) ได้เสนอแนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้ใช้พัฒนากันอยู่ในขณะนี้ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.3.1.1 การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

1.3.1.2 การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

1.3.1.3 การประเมินคุณภาพเป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอกแต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายในเพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะๆ ตามที่กำหนด โดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรมหาชน

1.3.2 แนวคิดตามหลักการบริหาร หลักการในการบริหารเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยจะต้องมีกระบวนการวางแผนทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอเพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดีกระบวนการพัฒนาคนในสถานศึกษาครูและผู้บริหารซึ่งเป็นบุคลากรภายในจะต้องร่วมกันพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพดีและจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยไม่หยุดผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการพัฒนาเด็กให้มีคุณสมบัติเป็นอย่างไร และถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วก็ต้องช่วยกันคิดและช่วยกันวางแผนว่าจะต้องทำอะไรแล้วช่วยกันทำ ช่วยกันตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลาโดยร่วมกันทำงานเป็นทีม

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอนและมีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หากจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้นๆ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การควบคุมคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพคือ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารนั่นเองโดยการควบคุมคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาเมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในเขตพื้นที่และต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความอุ่นใจและเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

1.4 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อคุณภาพของสถานศึกษา จึงมีนักวิชาการนักการศึกษาและแหล่งวิชาการหลายแห่งได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ฉ, หน้า 2) กล่าวว่าไว้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพตามมาตรฐานผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน

บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร (2551, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา คือกระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 39) การที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างมีแบบแผนเป็นระบบในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดจากกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุถึงการประกันคุณภาพภายในว่าดำเนินการ

โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา
แห่งนั้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546, หน้า 6) ให้ความหมาย
ไว้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือหน่วยงาน
ต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

การดี อนันต์นารี (2545, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา คือการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา จากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ
ดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุง
อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาต้องทำอยู่แล้วการประกัน
คุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องใหม่หรือเป็นเรื่องแปลกแยกจากงานปกติและไม่ใช้การประเมินเพื่อประเมิน
ไม่เน้นการสร้างเอกสารแบบวัดหรือแบบประเมินเป็นจำนวนมากแต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา
โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุป การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการประเมินผลและ
การ ตรวจสอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษามาจากภายในสถานศึกษา
นั้นเองหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.5 หลักการสำคัญของประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ฉ, หน้า 8) ได้ให้หลักการสำคัญ
ของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายในคือ
การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมาย
สำคัญคือการพัฒนาคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้นต้องให้การ
ประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากร
ทุกคนในสถานศึกษาและไม่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของ
สถานศึกษาโดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ
ที่ชัดเจน มีการทำตามแผนมีการตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ
ที่มีความโปร่งใส การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา
ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่นๆในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้อง

ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษา พัฒนา ปรับปรุง ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสังคมและประเทศชาติ

1.6 แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 9-15) ระบุถึงระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาว่าเป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตร กำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในสถานศึกษาครูและผู้บริหารตระหนักถึงผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรกระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวงและต้องยึดหลัก 3 ประการคือ

1.6.1 การกระจายอำนาจ สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดตั้งอำนาจความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอนจัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ที่สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

1.6.2 การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ ชาวบ้านเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิดตัดสินใจสนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

1.6.3 การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายที่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียน ไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกัน

ไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้ อย่างเป็นรูปธรรมมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อ เป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน การประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน คือ

1.6.3.1 การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากระทำโดย บุคลากรสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ กำกับดูแลสถานศึกษาเพื่อนำผลจากการประเมิน ไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการ พัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริงมีความเป็นไปได้และสำเร็จในเวลาอันเหมาะสม

1.6.3.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและ จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนา คุณภาพการศึกษาเมื่อมีการตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่ แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและ การปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลและ สารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มจากผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของ สถานศึกษาไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้นครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียน ของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคลรายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระการเรียนรู้จนเป็นข้อมูลรวมระดับ สถานศึกษาหรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาคำเนินการจะต้องสามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงเพิ่ม กิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลและสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุป รายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

1.6.3.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่ คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การ จัดระบบ โครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของ ทุกคนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับ

ผู้เรียนเป็นเป้าหมายซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนาวัตกรรมการใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกันเลือกแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น

1.7 หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทั้งภายในสถานศึกษาดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ก, หน้า 10)

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. การรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุว่า “มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 2) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุก

คนในสถานศึกษาต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายคือมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ข, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2559, หน้า 1) ได้ให้ความหมาย มาตรฐานการศึกษา ว่าหมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการให้เกิดของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่นด้วย ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัยมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

1.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งทางตรงในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครองศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่างๆ สิ่งที่ได้ชัดคือ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่น โดยใช้กรอบหลักสูตรแกนกลาง การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเองย่อมทำให้คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกันและให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐาน

ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชนเมื่อมองในการปฏิบัติ มาตรฐานการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการวางนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่สภาพแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญในแง่ของการเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการกำหนดคุณภาพที่คาดหวัง ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาวล่วงหน้า ได้ อุดมการณ์ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่าง ปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิตมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็กปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษารับพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้น แนวคิดของมาตรฐานการศึกษาจึงสอดคล้องกับอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมหรือบริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดที่สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ข, หน้า 7) ดังนี้

1.2.1 การบูรณาการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งด้านการบริหารการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน สภาพหรือบริบทของชุมชนนั้นๆ จึงต้องมีการพิจารณาถึงความสอดคล้องขององค์ประกอบเหล่านี้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้มีความเกี่ยวเนื่องกันทั้งมาตรฐานด้านครู ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

1.2.2 ความสอดคล้อง การกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาหรือผลผลิตจากการศึกษานับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย และการจัดการศึกษาเพื่อมวลมนุษยชนนั้นว่า เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดว่าเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข ดังนั้นในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีความสอดคล้องกันในแต่ละระดับตั้งแต่ระดับชาติ หน่วยงานที่เป็น ผู้รับผิดชอบสถานศึกษาจนถึงท้องถิ่น

1.2.3 การรับผิดชอบร่วมกัน การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันทุกส่วน การมีบทบาทหรือการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.2.4 การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้โลกและสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจำกัดของทรัพยากรทำให้ต้องมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการศึกษานั้นสิ่งสำคัญคือทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นผู้กำหนดแนวทางหรือนโยบายหลัก ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืนก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีคุณค่า

1.3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง นำไปใช้เป็นเป้าหมายหรือกรอบทิศทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาตนเอง ทั้งนี้สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมอัตลักษณ์ความโดดเด่นของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ขึ้นมาได้เพื่อความสมบูรณ์ของมาตรฐานและเพื่อใช้ในการประเมินตนเองของสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษาว่าสามารถบริหารการศึกษาในสถานศึกษาได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายหรือไม่ และนอกจากนี้ การกำหนดและประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ยังเป็นข้อมูลสำคัญที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดยังสามารถนำไปเป็นเป้าหมายในการกำกับดูแล ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพในภาพรวมเพื่อนำข้อมูลมาใช้วางแผนยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นในการที่จะบรรลุมาตรฐานการศึกษานั้น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับต่างๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องร่วมกันดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ข, หน้า 24) คือ

1.3.1 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานต้นสังกัดสูงสุดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากำหนดทิศทางในการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

1.3.2 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวมระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้ที่เน้นบริบทหรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นเพิ่มเติมอีกก็ได้ ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบ

การประกันภายในที่เข้มแข็งนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนา ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 3 ปี โดยรายงานผลให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อผลักดันสถานศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสูงให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปร่วมมือกับชุมชนและองค์กรทางวิชาการให้การช่วยเหลือสถานศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจให้บรรลุตามมาตรฐานให้ได้ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทราบเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาต่อไป

1.3.3 ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสำคัญที่สุดที่นำเอามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่โดดเด่นในด้านต่างๆ มาเชื่อมโยงกันแล้วกำหนดเป็นมาตรฐานของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินภายนอก

1.4 ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการระบุขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ฯ, หน้า 29) สามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

2. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการประเมินภายนอก แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษา ของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอก หลักสูตรสถานศึกษาและ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมายสภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอกสถานศึกษาการดำเนินการในขั้นนี้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาคำเนินการวิเคราะห์โดยพิจารณาคำสำคัญที่สอดคล้องกันในมาตรฐานการศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดโครงสร้างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ตาม มาตรฐานด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาการวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้มีความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพราะตัวบ่งชี้เป็นตัวชี้วัดผล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและนำไปสู่ การควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

1. บทนำ เป็นการกำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาคามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จุดเด่น จุดค้อย อุปสรรคและโอกาสของสถานศึกษา

2. ด้านผู้เรียนและอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา ด้านผู้เรียนต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศักยภาพของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3. ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาและอัตลักษณ์การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนรู้ ศักยภาพของผู้เรียน

4. ด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ต้องสอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา

เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนที่ 5 ประชาพิจารณ์

เป็นการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครู องค์กรเอกชน ด้วยวิธีการประชุมระดมความคิดเห็น สํารวจความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามหรือวิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

1.5 ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษามีประโยชน์ต่อสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 10) ดังนี้ คือ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนสามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบายแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและยังใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 ความหมายของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 2) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและ โครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2554ค, หน้า 29) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ การใช้วงจรคุณภาพในการวางแผนทิวทัศน์เชิงกลยุทธ์

โดยใช้วิธี SWOT Analysis เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้

อัญชลี ธรรมะวิจิตร (2559, หน้า 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนโดยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทที่จะกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินงานตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันนั้น

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาผ่านการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามีการใช้วงจรบริหารเชิงระบบ PDCA อย่างเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยมีปฏิทินงานกำกับแผนการปฏิบัติงาน เมื่อจัดทำแผนเสร็จแล้วจึงเสนอแผนการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2.2 ความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 29) ดังนี้

1. เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
2. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้แนวทางในการเรียนรู้และสามารถกำหนดบทบาทของตนเองได้ถูกต้อง

ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ ผู้แทนของครูผู้สอน ผู้แทนของกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนของผู้ปกครองผู้เรียน ผู้แทนขององค์กร หน่วยงานและสถาบันตลอดจนสถานประกอบการต่าง ๆ ในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยกันกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายเงื่อนไขและภาพแห่งความสำเร็จ ซึ่งครอบคลุม

ภารกิจและความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าว จะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดถือเป็นแผนระยะยาวที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในการกำหนดโครงการพัฒนาในแต่ละด้านที่ตรงกับความต้องการยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพชัดเจนเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

2.3 กระบวนการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis)

SWOT Analysis เป็นกระบวนการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ผลสรุปสำหรับกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่มีความชัดเจน จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา SWOT เป็นคำย่อมาจากคำว่า Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats โดยมีความหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 6) ดังนี้

Strengths คือ จุดแข็งหรือจุดเด่น หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์

Weaknesses คือ จุดอ่อนหรือจุดที่ควรพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์

Opportunities คือ โอกาส หมายถึง ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

Threats คือ อุปสรรค หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ทำให้งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

2.4 วงจรการบริหารงานเชิงระบบ (PDCA)

การทำงานที่ประสบความสำเร็จได้เร็วและยั่งยืนล้วนสะท้อนให้เห็นว่ามีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนมีระบบที่ตรวจสอบได้ วงจรเดมมิง (Deming cycle) เป็นกระบวนการดำเนินงานเชิงระบบรูปแบบหนึ่งใช้กันอย่างแพร่หลาย PDCA มาจากคำว่า Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Act (ดำเนินงานให้เหมาะสม) ขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 8) ดังนี้

ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดกรอบงานที่ต้องการแก้ปัญหา/ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ โดยพิจารณาว่าต้องนำข้อมูลอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการวางแผนจะช่วยให้สามารถคาดการณ์สิ่งที่ จะเกิดขึ้นในอนาคตและช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

เป็นการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามทางเลือกที่กำหนดไว้ในแผน ขณะเดียวกันมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าดำเนินไปในทิศทางที่กำหนดไว้หรือไม่

เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาซึ่งทำให้ทราบว่า การปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดความถี่ของการ ตรวจสอบตามความเหมาะสมเป็นการพิจารณาผลการตรวจสอบและอาจจะนำผลการตรวจสอบ มาดำเนินการ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ถ้ามีผลการปฏิบัติงานที่ดีให้นำกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำเป็นมาตรฐาน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา

กรณีที่ 2 ถ้าผลงานยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาว่าควร ดำเนินการอย่างไรต่อไปเพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้

เมื่อนำวงจรเดมมิ่งมาใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่องจะทำให้การทำงานมีการพัฒนาไป อย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ใช้อาศัยหลักการและแนวคิดการบริหารจัดการ โดยใช้วงจรคุณภาพนั้นแสดงให้เห็นเข้าใจอย่าง ง่ายๆ ได้

2.5 สาระสำคัญในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 19) ดังนี้

1. ภาพรวมของสถานศึกษาเป็นการนำเสนอข้อมูลโดยสังเขปเพื่อแสดงความเป็นมา สภาพปัจจุบันเป็นการนำเสนอข้อมูลโดยสังเขปและทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์การศึกษา การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ฯลฯ

1.2 ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา

1.3 โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา แผนภูมิการบริหารพร้อมทั้งบทบาท

หน้าที่

1.4 โครงการสร้างการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักsturกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการศึกษา
กลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการและการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการของชุมชน

1.5 มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการ
จัดการศึกษาให้แก่ชุมชนซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 วิสัยทัศน์เป็นเจตนารมณ์หรือความตั้งใจที่กว้างๆ ครอบคลุมทุกภารกิจของ
สถานศึกษา มุ่งการคิดไปข้างหน้าแสดงถึงความคาดหวังในอนาคต ข้อความ วิสัยทัศน์จะสื่อถึง
อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อและอนาคตที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน ข้อความ
วิสัยทัศน์จะต้องมีความชัดเจน เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การเขียนวิสัยทัศน์ที่ดีให้ค่านึงว่า
จะสามารถสร้างความศรัทธาและจุดประกายความคิดให้แก่ผู้ปฏิบัติได้

2.2 ภารกิจหรือพันธกิจ (Mission) เป็นข้อความที่แสดงเจตนารมณ์และวิธีการ
ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์

2.3 เป้าหมายของสถานศึกษา (School goals) เป็นข้อความที่ระบุผลลัพธ์ปลายทาง
ที่สถานศึกษาจะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
การกำหนดเป้าหมายเพื่อให้ภารกิจที่กำหนดมีความเป็นไปได้และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น
สถานศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมด้านต่างๆ ที่จะเป็นประ โยชน์ต่อการดำเนินการ
ของสถานศึกษา เช่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม
การเรียนรู้ การจัดการองค์กร การพัฒนาวิชาชีพและการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน เป็นต้น
เป้าหมายที่กำหนดในระดับนี้ เป็นผลลัพธ์ปลายทางที่สถานศึกษาคาดหวังจะบรรลุภายในช่วงเวลา
ที่กำหนด ลักษณะการเขียนยังเป็นผลลัพธ์กว้างๆ

3. แผนปฏิบัติการ เป็นแผนที่กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละปีเพื่อให้บรรลุ
ตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะที่กำหนด แผนปฏิบัติการประกอบด้วย สังเขป
รายละเอียดของกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้รับผิดชอบแต่ละ
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติ กรอบเวลา งบประมาณและแหล่งงบประมาณ รูปแบบการเขียน
นิยมใช้ตารางซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงตั้งแต่เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐาน ที่เป็นจุดเน้น
ของการพัฒนา วิธีการประเมินผล ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ผู้รับผิดชอบ กรอบเวลา งบประมาณในแต่ละ
กิจกรรม

4. การระดมทรัพยากร ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องแสดงให้เห็นถึงแหล่ง
สนับสนุนงบประมาณและสรุปงบประมาณในแผนพัฒนาคุณภาพ ซึ่งจะต้องบอกจำนวน

งบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละปีและแหล่งที่สถานศึกษาจะสามารถระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณได้

5. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายและแหล่งวิชาการภายนอก เพื่อสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งควรจะต้องเขียนไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย

2.6 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศึกษามีขั้นตอนต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 19) ดังต่อไปนี้ เริ่มจากการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน จากนั้นศึกษาทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ปัญหา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษา (รวมถึงผู้แทนจากชุมชน) กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาและแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผ่านการยอมรับร่วมกันจากคณะกรรมการสถานศึกษา (ซึ่งมีผู้แทนจากชุมชนร่วมด้วย) จากนั้นจึงประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคลากรทั่วไป (ในชุมชน) ทราบ แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มิได้กำหนดตายตัวว่าระยะเวลาของแผนจะครอบคลุมกี่ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของสถานศึกษาหรือ นโยบายของต้นสังกัดที่จะกำหนดกรอบระยะเวลาได้ตามความเหมาะสมและวิธีการปฏิบัติของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งอาจจัดทำเป็นแผน 1 ปี หรือ 2-3 ปีก็ได้

2.7 ประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถานศึกษานั้นๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ค, หน้า 19) ดังนี้

1. ชุมชนและผู้ปกครองมั่นใจว่าสถานศึกษามีแผนและดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนอย่างเต็มที่
2. สถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
3. สถานศึกษาจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
4. ผู้เรียนแสดงบทบาทในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม ตามที่หลักสูตรและสังคมต้องการ

3. จักระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหารและสารสนเทศ

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2547, หน้า 21) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการประมวลผลข้อมูลดิบ ด้วยการรวบรวมข้อมูลดิบจากแหล่งต่างๆ และนำมาผ่านกระบวนการประมวลผล ไม่ว่าจะเป็นการจับกลุ่มข้อมูล การเรียงลำดับข้อมูล การคำนวณและสรุปผล จากนั้นก็นำมาเสนอในรูปแบบของรายงานที่เหมาะสมต่อการใช้งานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 1) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผ่านการประมวลผลด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะได้จัดทำในรูปแบบใด เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงหรือเผยแพร่

ราชบัณฑิตยสถาน (2551, หน้า 222) ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง สารเนื้อหาที่เกิดจากการนำข้อมูล (Data) มาคิด วิเคราะห์ คำนวณ เรียบเรียง จัดกลุ่ม จัดลำดับ แยกประเภท สรุป ทำให้มีความหมาย และเกิดประโยชน์ต่อผู้รับหรือผู้ใช้

วรรัตน์ อภินันท์กุล (2551, หน้า 39-40) ได้ให้ความหมายของ สารสนเทศไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถเข้าแหล่งข้อมูล สารสนเทศ บูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม การใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศและนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ง, หน้า 19) กล่าวว่า สารสนเทศของสถานศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มาจัดกระทำ/ประมวลผลหรือวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง การวิเคราะห์ ฯลฯ ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ต่างๆ (คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ฯลฯ) ผลที่ได้จากการจัดกระทำด้วยวิธีการต่างๆ จะเป็นสารสนเทศ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในหลายรูปแบบ เช่น ตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

สรุปได้ว่า จักระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา คือ การจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา โดยการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาและจัดทำปฏิทินงานของสถานศึกษาซึ่งกำหนดแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนวิเคราะห์ข้อบ่งชี้ รวบรวมและตรวจสอบประมวลผลข้อมูล

สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและต้องทำให้เป็นปัจจุบันเพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลมาใช้

3.2 แนวคิดและหลักการการจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานที่โครงการและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลาโดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 4)

ในการดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดและดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กันไปในขณะเดียวกัน เพื่อให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

3.3 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ระบบการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต่อการธำรงรักษาและดำเนินการภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของสถานศึกษาการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงาน ไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ขององค์กร นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหาร ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 5)

3.4 หลักการบริหารสถานศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เกิดพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 19) คือ

1. ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ
2. การมีส่วนร่วมกำหนดให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกำกับติดตามดูแล
3. การกระจายอำนาจเป็นการกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ
4. ความรับผิดชอบตรวจสอบได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจของผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้น
5. ธรรมชาติเป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดี เพื่อประกันว่าในองค์การจะไม่มีกรณีร้ายแรงบังหลวง ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยึดหลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม กระบวนการโปร่งใสและทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ
6. ความเป็นนิติบุคคลเป็นการให้สิทธิและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้เป็นของตนเองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เป็นของโรงเรียนไว้โดยเฉพาะ

3.5 ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา

ในสถานศึกษามีข้อมูลมากมายกระจุกกระจายอยู่ในส่วนต่างๆ ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบระเบียบแล้ว จะเกิดความไม่สะดวกหรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ หรือมีข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ขอนำเสนอความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 23-29) ดังนี้

3.5.1 ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งอาจแสดงเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ หรือ สัญลักษณ์ ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นสิ่งที่เก็บรวบรวมมาโดยยังไม่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์จัดกระทำ จึงทำให้ส่วนมากไม่มีความหมายสมบูรณ์พอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างของข้อมูล เช่น จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน น้ำหนัก ส่วนสูง เกรดเฉลี่ย คะแนนสอบ NT คะแนนสอบ O-net ผลการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

3.5.2 สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่างๆจนอยู่ในรูปแบบที่มีความหมายสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือนำไปใช้ในเรื่องต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ เช่น อัตราส่วนครูต่อนักเรียน การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการ การจัดเรียงลำดับคะแนนของนักเรียน ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน เป็นต้น

3.5.3 ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารสถานศึกษาจากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น

ในส่วนของระบบสารสนเทศนั้น จากข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่มากมายในสถานศึกษา ต้องมีกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศที่ดีจึงจะได้สารสนเทศที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยทั่วไปการจัดระบบสารสนเทศจะมีขั้นตอนการดำเนินงานหลักๆ 5 ขั้นตอน คือ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆนั้นจะต้องกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการ กำหนดวิธีการจัดเก็บ สร้างหรือจัดหาเครื่องมือในการจัดเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบบันทึก แบบสังเกต เป็นต้น นอกจากนั้นควรกำหนดเวลาในการจัดเก็บหรือผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ โดยต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ตรงกับความต้องการที่กำหนดไว้และมีความเชื่อถือได้ ในการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการนั้นอาจดำเนินการ โดยศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายในของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. มาตรฐาน

การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฯลฯ จากนั้นจึงกำหนดวิธีการและเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลให้มีความสอดคล้องกัน เช่น กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ควรเป็นแบบสอบถามหรือใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต เครื่องมือที่ใช้ก็ควรเป็นแบบสังเกต เป็นต้น

2. การตรวจสอบข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ก่อนที่จะนำไปประมวลผลควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

3. การประมวลผลข้อมูล ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ข้อมูลใดที่เป็นสารสนเทศอยู่แล้วก็นำมาจัดกลุ่ม แยกแยะ ตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ ซึ่งการประมวลผลนั้นอาจเป็นการจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง ตลอดจนไปถึงการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ การดำเนินการอาจใช้วิธีการง่ายๆ ที่เรียกว่าทำด้วยมือใช้เครื่องคำนวณเล็กๆ มาช่วยจนกระทั่งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่คือคอมพิวเตอร์ก็ได้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรใช้ค่าสถิติที่ง่ายและตรงที่สุด ค่าสถิติที่นิยมนำมาใช้ เช่น ค่าร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือแม้กระทั่งการแจกแจงความถี่ ที่เป็นการหาค่าสถิติที่ง่ายที่สุด

4. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือจัดทำเป็นสารสนเทศที่มีความหมายชัดเจน มีความกะทัดรัด ตรงกับความต้องการและสะดวกต่อการนำไปใช้อาจนำเสนอในรูปของตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียงก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการนำไปใช้และลักษณะของสารสนเทศนั้นๆ

5. การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เป็นการจัดเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่อต่าง ๆ อย่างมีระบบ สะดวกต่อการค้นหาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ การจัดเก็บอาจจัดเก็บเป็นแฟ้มเอกสารหรือแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ ตามศักยภาพของสถานศึกษาแต่ต้องคำนึงถึงระบบของการค้นหาให้สะดวกต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การนำข้อมูลไปประมวลผลใหม่ รวมทั้งการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ

สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์ ประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และสร้างทางเลือกใหม่ๆ

ในการดำเนินการต่างๆ ด้วย ซึ่งการจัดระบบสารสนเทศ สามารถจำแนกตามวิธีดำเนินการออกเป็น 3 ระบบ มีจุดเด่นและจุดด้อย พอสรุปได้ดังนี้

1. ระบบทำด้วยมือเป็นระบบที่เก็บโดยการใช้เอกสารในรูปแบบต่าง ๆ ระบบนี้มีข้อดีคือค่าใช้จ่ายน้อย ส่วนข้อเสียคือ การเรียกใช้ไม่สะดวกและไม่ทันการหากจัดระบบเพิ่มเอกสารไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2. ระบบกึ่งอัตโนมัติระบบนี้ใช้มือทำส่วนหนึ่งและใช้เครื่องกลส่วนหนึ่ง กล่าวคือส่วนที่เป็นเอกสารต่าง ๆ ทำด้วยมือ และส่วนที่สร้างระบบสารสนเทศใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ระบบนี้มีข้อดีคือ ค่าใช้จ่ายไม่สูง การฝึกอบรมบุคลากรไม่มากนักแต่มีข้อเสียคือถ้ารูปแบบเอกสารไม่เหมาะสมการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม การดำเนินการจะล่าช้าหากข้อมูลจากการกรอกเอกสารผิดพลาด ระบบนี้จะทำได้ดีต่อเมื่อส่วนที่ทำด้วยมือทำได้สมบูรณ์แบบได้แก่ การกรอกข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง มีระบบควบคุม ตรวจสอบอย่างดี

3. ระบบอัตโนมัติเป็นระบบที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ดำเนินงาน ระบบนี้ต้องการออกแบบให้เข้ากับลักษณะงาน เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สร้างมาจะมีลักษณะและขนาดของเครื่องแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาไม่ว่าขนาดใหญ่ กลาง หรือเล็ก อยู่ในเมืองหรือชนบทส่วนมากมักจะมีคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดทำเอกสาร สถานศึกษาควรจะใช้คอมพิวเตอร์ให้เต็มศักยภาพเพื่อการจัดระบบสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเรียกใช้ได้ทันเวลาในทุกสถานการณ์ การมีข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพดังกล่าว จะทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง อันส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในการประเมินคุณภาพผู้เรียนเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศนั้น สถานศึกษาต้องประเมินจากผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายพิเศษ จะได้ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้ในการเขียนรายงานและเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนพัฒนาในปีต่อไป ลักษณะหรือรูปแบบการจัดเก็บอาจจำแนกเป็น 3 ลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ง, หน้า 23-29) ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
2. ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา
3. ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

นอกจากนี้ สถานศึกษาควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งควรจัดเก็บผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ผลจาก SAR ของสถานศึกษา
ย้อนหลัง)

2. ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีย้อนหลัง

3. ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาย้อนหลัง

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.1 ความหมายของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงานเพื่อให้ทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาหมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ข, หน้า 29) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ การใช้วงจรคุณภาพในการวางแผนคิดวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์โดยใช้วิธี SWOT Analysis เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2559, หน้า 1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทที่จะกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินงานตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันนั้น

สรุปได้ว่า การดำเนินงานต้องเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจโดยมีการประชุมชี้แจงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงาน จากนั้นจึงมีการจัดทำรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม ตามปฏิทินการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่กำหนดเมื่อการดำเนินโครงการ/

กิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว จึงมีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลเพื่อนำการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 ความหมายของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554จ, หน้า 10) กล่าวว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องที่มุ่งเน้นในเรื่องของการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปี ถือเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญทั้งในระดับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ถือเป็น การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีที่สถานศึกษากำหนด ไว้เพื่อนำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐาน

สรุปได้ว่า จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพเป็นกระบวนการการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้ โดยมีการจัดทำแผนขอข่ายการติดตามตรวจสอบที่ครอบคลุมการบริหารงานในแต่ละงานและจัดทำเครื่องมือที่สอดคล้องกับขอข่ายงานใช้กระบวนการติดตามตรวจสอบที่หลากหลายทั้งศึกษาเอกสารและสังเกตการเรียนการสอนจากนั้นนำข้อมูลการติดตามตรวจสอบมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.2 หลักการและแนวคิดการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด จะเห็นได้ว่าการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แตกต่างกันในเรื่องของจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการ โดยเฉพาะขั้นตอนการติดตามตรวจสอบคุณภาพมุ่งเน้นการตรวจสอบ

ความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ขณะที่การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพก็สามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้เช่นเดียวกัน ข้อมูลทั้งสองส่วนสามารถใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554จ, หน้า 3-5)

5.2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษา ประกอบด้วย

5.2.1.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.2.1.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา

5.2.1.3 การรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์

ในการปรับปรุงและพัฒนา

5.2.1.4 การเตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามและตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย

5.2.2.1 การกำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างน้อยสามปีต่อหนึ่งครั้ง

5.2.2.2 การแต่งตั้งคณะทำงานที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.2.2.3 การดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

4. การจัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อสะท้อนผลให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

5. การนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

5.3 วัตถุประสงค์การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพศึกษามุ่งเน้นในเรื่องของการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำผลการติดตามตรวจสอบไปปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554จ, หน้า 7) ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตามรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

2. เพื่อรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
3. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับ
4. เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง
5. เพื่อเตรียมพร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

5.4 รูปแบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพมุ่งเน้นการตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ผลที่เกิดจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษามี 4 รูปแบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554จ, หน้า 8-9) ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบ

เป็นการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเองตาม โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่มีการปรับแผนหรือไม่ถ้ามีเพราะเหตุใด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมหรือไม่เพียงใด แล้วสรุปเป็นรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

รูปแบบที่ 2 คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

เป็นการติดตามตรวจสอบของคณะกรรมการของสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นระยะตามที่สถานศึกษากำหนด คือ โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่มีการปรับแผนหรือไม่ถ้ามีเพราะเหตุใด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมหรือไม่เพียงใดแล้วสรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบพร้อมให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาดำเนินการต่อไป

รูปแบบที่ 3 หัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายงาน ติดตามตรวจสอบ

เป็นการติดตามตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้ปฏิบัติงานเสนอหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายงานของตน หัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายงาน ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานจากรายงานดังกล่าวและตรวจสอบการปฏิบัติงานจริง ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม แล้วสรุปเป็นรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มงาน/ฝ่าย เสนอต่อคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนจากรายงานของ กลุ่มงาน/ฝ่ายงาน ศึกษาเอกสาร สอบถามสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องแล้วสรุปรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบพร้อมให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข เสนอผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณาดำเนินการต่อไป

รูปแบบที่ 4 ผู้ปฏิบัติงานรายการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

เป็นการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษากำหนด คือ โครงการ/กิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้สามารถดำเนินงาน ได้ตามแผนหรือไม่ มีการปรับแผนหรือไม่ ถ้ามีเพราะเหตุใดผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม หรือไม่ เพียงใด และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ติดตามตรวจสอบจากรายงานดังกล่าวและติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานจริงด้วยตนเองพร้อมทั้งให้ข้อสังเกตข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม แล้วสรุปเป็นรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.5 กระบวนการการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งมีการ ดำเนินงานใน 2 ลักษณะ คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด และ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554จ, หน้า 10-15) ดังนี้

5.5.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด

กฎกระทรวงฯ ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในสามปีและแจ้งให้สถานศึกษาทราบ พร้อมเปิดเผยผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวนี้ หน่วยงานต้นสังกัดควรมี การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละแห่งอย่างน้อย 3-5 คน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. บุคลากรภายในสังกัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา องค์กรคณะบุคคลทั้ง 4 คณะ (ประกอบด้วย คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ

ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา) ผู้อำนวยการ/หัวหน้ากลุ่มงาน ศึกษาพิเศษ นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่กลุ่มงานต่าง ๆ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครู เป็นต้น

2. บุคลากรจากภาคส่วนอื่น ประกอบด้วย ข้าราชการบำนาญ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน สถาบันอุดมศึกษา บุคลากรในชุมชนและท้องถิ่นที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีความรู้เรื่องการจัดการศึกษา เป็นต้น

หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่อาจใช้เวลา 2 วันหรือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 วัน เป็นต้น โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งโดยหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ กล่าวคือ โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ มีการปรับแผนหรือไม่ ถ้ามี เป็นเพราะเหตุใด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จของ โครงการ/กิจกรรมหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษามีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หรือไม่ อย่างไร ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการประกันคุณภาพเป็นอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น รวมทั้งควรมีการให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานและมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา

5.5.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถตรวจสอบคุณภาพได้ตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษิตามกฎกระทรวง ฯ เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ตามแผนหรือไม่ มีการปรับแผนหรือไม่ เพราะเหตุใด มีการสรุปผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ การติดตามตรวจสอบมีการให้ข้อสังเกต ให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการต่อไป

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ เพื่อให้การบริหารจัดการคุณภาพมีประสิทธิภาพใช้วงจรการบริหารงานเชิงระบบหรือวงจรเครมมิ่งเป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.6 กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.6.1 วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุดการวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึก การทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ เพราะข้อมูลที่ได้เป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของระบบย่อยหลายๆ ระบบย่อยเป็นคุณภาพรวมของสถานศึกษาทั้งหมด

1. แต่งตั้งบุคลากรตรวจติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ ขอบข่ายสาระสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. จัดทำปฏิทินการติดตามคุณภาพการศึกษา
4. ทบทวนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. สรุปและกำหนดประเด็นสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. สร้างแบบเครื่องมือ แบบบันทึกในการติดตามคุณภาพการศึกษา

5.6.2 คำเนินการตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ การปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายตามกระบวนการ วิธีการที่กำหนดและต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อให้การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพควรใช้แนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดให้การติดตามตรวจสอบคุณภาพเป็นรายกิจกรรมครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา
2. สร้างความตระหนัก ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
3. วางระบบการทำงานและมอบหมายการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดำเนินการเป็นระยะๆ ตลอดช่วงเวลาที่ปฏิบัติ โดยกำหนดเรื่องและปฏิทินปฏิบัติการ
4. ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีหรือกิจกรรมที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเป็นผู้ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของตนเอง ตามปฏิทินปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงานของตนเองให้เป็นไปตามแผน
5. ครูและบุคลากรรวบรวมร่องรอย หลักฐานการดำเนินงานและผลการตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติไปสู่เป้าหมาย

6. คณะทำงานที่สถานศึกษาแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานการดำเนินงานทั้งหมดในภาพรวมของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และจัดทำ รายงานเสนอเพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพต่อไป

5.6.3 รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการตรวจสอบ/ประเมินตนเอง ร่วมกันหรือสลับเปลี่ยนกันประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน มีความสำคัญและ จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา สารสำคัญของรายงาน ประกอบด้วย

1. ระยะเวลาของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. ขอบเขตและวัตถุประสงค์
3. วิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
4. กิจกรรมที่ทำได้สำเร็จเป็นที่น่าพอใจและกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามสภาพ

ที่คาดหวัง

5. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5.6.4 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยนำผลการประเมินมาพัฒนา ประกอบด้วย

1. ระบุกิจกรรมที่ทำได้สำเร็จเป็นที่น่าพอใจและประเด็นที่ไม่เป็นไปตามสภาพ

ที่คาดหวัง

2. จัดทำและบันทึกข้อเสนอแนะ
3. กำหนดระยะเวลาในการพัฒนา
4. ตรวจสอบการดำเนินงานซ้ำ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.7 กรอบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

จุดเน้นของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ที่ “กระบวนการ ดำเนินงานตามแผน” ซึ่งเป็นช่วงระหว่างที่สถานศึกษานำแผนสู่การปฏิบัติ ดังนั้น ผลที่ได้จากการ ติดตามตรวจสอบจึงถือเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานตามที่ แผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้กำหนดไว้ และนำไปสู่การปรับปรุงแผนการดำเนินงานในระยะ ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้นสังกัดก็สามารถนำแนวคิดเชิงระบบมาใช้เป็นกรอบในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้เช่นกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ (กระบวนการดำเนินงานตามแผน) และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554จ, หน้า 17-20)

5.7.1 ด้านปัจจัย

1. บุคคล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาฯลฯซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่มีความตระหนักและมุ่งมั่นพัฒนาอย่างมืออาชีพ โดยมีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น จำนวนครูที่เพียงพอ ครูมีวุฒิที่ตรงตามที่สอน/การสอนตามความถนัด คุณลักษณะและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและความสามารถในการบริหารจัดการเป็นต้น

2. ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณ ได้แก่ ห้องเรียน อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก หลักสูตร สภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี งบประมาณ ฯลฯ โดยมีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตรกับผู้เรียนและท้องถิ่น ความเหมาะสมและเพียงพอของห้องเรียน อาคารเรียน สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี งบประมาณ ความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

5.7.2 ด้านกระบวนการ

1. การบริหาร การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ และมีส่วนร่วมเป็นต้น โดยจัดการได้แก่ มีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น การบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการตามภาระงานของสถานศึกษา เป็นต้น

2. กระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น โดยมีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น ความสามารถของครูในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถของครูการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น

3. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.7.3 ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์

1. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ อัตราการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพจากด้านปัจจัยและด้านกระบวนการดังที่กล่าวแล้ว ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีสมรรถนะ

สำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ความรู้และทักษะของผู้เรียนและสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

2. สถานศึกษามีคุณภาพเป็นแบบอย่างและได้รับการยอมรับจากชุมชนและให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น โดยมีประเด็นในการติดตามตรวจสอบ เช่น ความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา ความเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา เป็นต้น

6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

6.1 ความหมายของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีหน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพทางการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายในซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ฉ, หน้า 17-20) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (มาตรฐาน และตัวบ่งชี้) ของสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัดด้วย

สรุปได้ว่า จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การประเมินคุณภาพภายในเป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน จัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีเครื่องมือประเมินคุณภาพภายในที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา ทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

6.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ฉ, หน้า 8) ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและนำมาใช้ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

6.3 ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องมีความชัดเจนมีความเป็นปรนัยมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ถูกประเมินและมีขั้นตอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องจากข้อมูลหลายๆ แห่ง จึงมีขั้นตอนและแนวทางประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2554ฉ, หน้า 13-14) ดังนี้

6.3.1 ขั้นการเตรียมการ

1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีม และ ต้องพัฒนาความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ โดยเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมินการสร้างเครื่องมือประเมินตามมาตรฐานการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งควรจะประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.3.2 ขั้นการดำเนินงาน

เป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดนมิ่ง ซึ่งวงจรของเดนมิ่งประกอบด้วยการวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) โดยมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง

1. การวางแผนการปฏิบัติงาน (P) จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายให้ชัดเจนจาก 18 มาตรฐาน หรือ 12++ (มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือมาตรฐานตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา) กำหนดคุณลักษณะที่ใช้ในการควบคุม (ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ) จากมาตรฐาน 12++ ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องการใช้

2. การดำเนินการตามแผน (D) ศึกษามาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้อุบลครทำงานอย่างมีความสุขโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานและให้การนิเทศ

3. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (C) โดยวงกรอการประเมินมาตรฐานการศึกษา สร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

4. การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง (A) สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์แล้วดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานในระยะต่อไป สำหรับงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

6.3.3 ขั้นการจัดทำรายงาน เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาเสร็จแล้วจะจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนตามความเหมาะสม

7. การรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

7.1 ความหมายของการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษามีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี การศึกษาและเมื่อสิ้นปีการศึกษา จะต้องจัดทำรายงานประจำปี มีหน่วยงานได้ให้ความหมายการจัดทำรายงานประจำปี ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ข, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำรายงานการพัฒนา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำเสนอรายงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 188) กล่าวว่า จัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

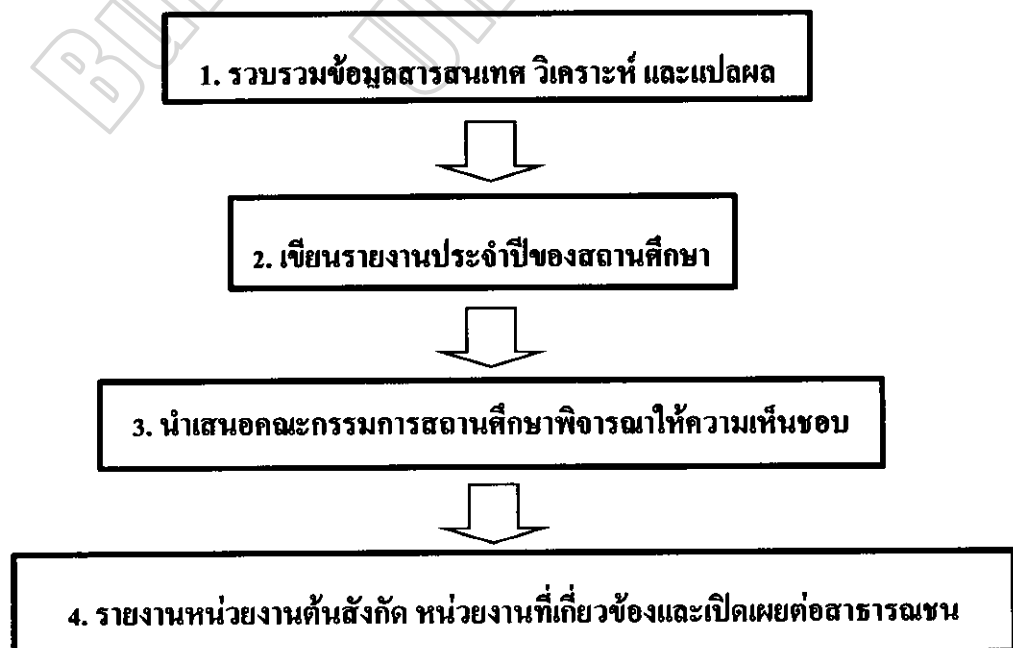
สรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน คือ ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินภายนอก ต้องมีการระบุนความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบุจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา การจัดทำรายงานประจำปีต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปีเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องเผยแพร่งานนั้นต่อสาธารณชนด้วย

7.2 จุดประสงค์การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

เพื่อนำเสนอผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อเป็นฐานข้อมูลของสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไปและเป็นฐานข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีรายละเอียด สรุปได้ดังแผนภาพที่ 2.1

ภาพ 2.1 : ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 9)

จากแผนภาพ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาโดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคคลผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน
- 1.2 รองผู้อำนวยการ โรงเรียน
- 1.3 หัวหน้ากลุ่ม ฝ่าย ตาม โครงสร้างการบริหารงานของ โรงเรียน
- 1.4 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ / หัวหน้างาน
- 1.5 ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่สถานศึกษามีขนาดเล็กอาจกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสมการดำเนินงานของคณะกรรมการจะต้องวางแผนการจัดทำรายงานประจำปีโดยมีการกำหนดช่วงระยะเวลาจัดทำรายละเอียดการรายงานรวมถึงการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆทั้งนี้จะต้องรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี

2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล

การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้รายงานประจำปีมีความสมบูรณ์ มีคุณภาพตรงตามสภาพของสถานศึกษา ซึ่งภาระงานที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินงาน มีดังนี้

- 2.1 รวบรวมข้อมูล สารสนเทศจากการดำเนินงานประจำ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.2 ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3 วิเคราะห์และแปลผลเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

3. เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- 3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
- 3.2 ตอนที่ 2 แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 3.3 ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.4 ตอนที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้
- 3.5 ภาคผนวก

4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หลังจากเขียนรายงานประจำปีเสร็จสมบูรณ์ สถานศึกษาจะต้องนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหาร พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5. รายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้อง

เมื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแล้ว จะต้องรายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีตามความเหมาะสม เช่น รายงานประจำปีฉบับสมบูรณ์ เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ รายงานเสียงตามสาย และชี้แจงในการประชุม

7.3 องค์ประกอบของรายงานประจำปีของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วยหลายส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ข, หน้า 24)

1. ข้อมูลทั่วไป ระบุชื่อโรงเรียน ที่ตั้ง สังกัด หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล ระดับการศึกษาที่เปิดสอน เขตพื้นที่บริการ เนื้อที่ ประวัติโรงเรียน โดยย่อ และแผนที่โรงเรียน
2. ข้อมูลผู้บริหาร ระบุชื่อและข้อมูลของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ โรงเรียนกรณีโรงเรียนสังกัดอื่นสามารถปรับข้อมูลให้ตรงกับสภาพได้ตามความเหมาะสม
3. ข้อมูลนักเรียน ระบุจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ จำนวนนักเรียนทั้งหมด จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่สอน นักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา นักเรียนปัญญาเลิศ นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ อัตราส่วนครูต่อนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน สถิติการออกกลางคัน นักเรียนที่เรียนซ้ำชั้น และนักเรียนที่จบหลักสูตร
4. ข้อมูลครูและบุคลากร ระบุจำนวนครูและบุคลากรจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา อายุ วิชาเอก วิชาที่สอน/ชั้น สถิติการอบรม การพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษา และข้อมูลครูอัตราจ้าง

5. ข้อมูลอาคารสถานที่ ระบุจำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบ
 6. ข้อมูลงบประมาณ ระบุงบประมาณที่ได้รับ-จ่ายเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา
 7. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม ระบุอาชีพ ศาสนา รายได้ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง แนวโน้มความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน
 8. โครงสร้างหลักสูตร ระบุโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
 9. แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระบุขนาดห้องสมุดจำนวนหนังสือในห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ จำนวนคอมพิวเตอร์ แหล่งติดตั้งอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 10. ผลงานดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมา ระบุผลงานดีเด่นของสถานศึกษาผู้บริหาร ครู นักเรียน และงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ
 11. ผลการประเมินคุณภาพภายในรอบปีที่ผ่านมา
 - 11.1 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ระบุผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ข้อเสนอแนะ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ของปีการศึกษาที่ผ่านมา
 - 11.2 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด ระบุผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ในรอบ 3 ปี ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 18 หรือบางเขตพื้นที่การศึกษาอาจมีการติดตามตรวจสอบทุกปี
 12. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบปีที่ผ่านมา ระบุผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบปีที่ผ่านมา รวมทั้งข้อเสนอแนะ จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา
 13. ข้อเสนอแนะจากผลประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ระบุรายละเอียด
 14. สรุปสภาพปัญหา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ระบุสภาพปัญหา จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาจากผลการวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ตอนที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ประกอบด้วยหลายส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 51)**
1. การบริหารจัดการศึกษา ระบุรายละเอียด โครงสร้างและหลักการบริหาร

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาระบุรายละเอียด

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ระบุการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพ ภายในและภายนอก การส่งเสริมจุดเด่น โอกาส การแก้ไขจุดที่ควรพัฒนาและปัญหาอุปสรรค ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาที่นำไปสู่ การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระบุรายละเอียด

5. การดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา ระบุความสัมพันธ์ของกลยุทธ์ งาน/โครงการ/กิจกรรม เป้าหมายที่สนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามงาน/โครงการ/ กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี และตามนโยบาย/กิจกรรมพิเศษ

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยหลายส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 54)

1. ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

1.1 ผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี

1.2 ผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมตามนโยบายพิเศษ

2. ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 ระดับการศึกษาปฐมวัย

2.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. สรุปผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.1 ระดับการศึกษาปฐมวัย

3.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

4.1 ระดับการศึกษาปฐมวัย

4.1.1 ผลพัฒนาการเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2

4.1.2 ผลพัฒนาการเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 (สช.)

4.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ทุกระดับชั้น

4.2.2 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT, O-NET)

4.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับท้องถิ่น (LAS)

4.2.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.2.5 ผลการประเมินการอ่าน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และเขียน

4.2.6 ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.2.7 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ตอนที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้ ประกอบด้วยหลายส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 80)

ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ถือเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสรุปนำไปสู่ การเชื่อมโยงหรือสะท้อนภาพความสำเร็จกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (3-5ปี) การสรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

1. สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม ระบุผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมทั้ง ที่เป็นผลสำเร็จและไม่สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมทั้งระบุปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้สำเร็จหรือไม่ สำเร็จ

2. จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ระบุจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม

3. แนวทางการพัฒนาในอนาคต ระบุปัญหาและความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนา จากข้อค้นพบ โดยระบุโครงการ/กิจกรรมและวิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู ผู้บริหารชุมชน และแหล่งเรียนรู้เพื่อกำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไป

4. ความต้องการและการช่วยเหลือ ระบุความต้องการ การช่วยเหลือจากหน่วยงาน ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และอื่น ๆ

ภาคผนวก

- หลักฐาน ข้อมูลสำคัญ เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ภาพกิจกรรมสำคัญที่แสดงผลงานดีเด่น ของสถานศึกษา

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- บันทึกการให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษา

7.4 ประโยชน์การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

ประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 8) มีดังนี้

1. ทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา โอกาสและข้อจำกัด นำไปใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป

2. ทำให้สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

3. ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ควรพัฒนาโดยมีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างและให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม

4. หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่

5. สถานศึกษาใช้รายงานประจำปีสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1 ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ช, หน้า 5) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพและผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบของการพัฒนา กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีที่กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนการดำเนินงานด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา

สุราสีณี โพธิ์จันทร์ (2558, หน้า 1) กล่าวว่า การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องต้องใช้กระบวนการ PDCA มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้เกิดการยกระดับ คุณภาพและปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้ครบกระบวนการตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติการตรวจสอบและการทำให้เป็นมาตรฐานทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพและผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบของการพัฒนา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันและนำผลการประเมินภายใน ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาต่อไป

8.2 กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องประกอบด้วย 4 แนวคิดดังนี้
แนวคิดที่ 1 กระบวนการพัฒนาโดยการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด แนวคิดที่ 2 การจัดการความรู้
แนวคิดที่ 3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และแนวคิดที่ 4 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554ช, หน้า 9-37) ดังนี้

8.2.1 กระบวนการพัฒนาโดยการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด

การใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาดเป็นกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่สถานศึกษามีอยู่มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน หรือด้านอื่น ๆ โดยข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ได้มาจากผลการประเมินจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ผลการประเมินผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการทดสอบระดับท้องถิ่น ผลการทดสอบระดับชาติ เป็นต้น

ขั้นตอนการนำข้อมูลไปใช้อย่างชาญฉลาด แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 คือ การจัดเตรียมข้อมูล เป็นระยะที่สถานศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น ข้อมูลการบริหารจัดการ ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการเตรียมการครั้งนี้ได้มาจากการกระบวนการติดตาม ตรวจสอบหรือประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ระยะที่ 2 การสืบเสาะเพื่อวางแผนการใช้ข้อมูล เป็นระยะที่สถานศึกษาต้องกำหนด ออกแบบ หาแนวทาง และแบบแผน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ หรือ การจัดการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การลงมือปฏิบัติงาน เป็นระยะที่สถานศึกษาลงมือปฏิบัติงานตามแนวทางและแบบแผนที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งถือเป็นขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางหรือแบบแผนที่กำหนดไว้ในขั้นตอนนี้สถานศึกษาสามารถนำผลจากการปฏิบัติงานไปใช้สะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงจุดด้อยของการดำเนินงานในระยะแรกเพื่อให้เกิดเป็นวงจรของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องได้

8.2.2 การจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปตามวงจรคุณภาพ PDCA และทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในขั้นตอน A (Act): ซึ่งการดำเนินงานอย่างเหมาะสมจำเป็นจะต้องพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างรอบคอบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาและแก้ไขจุดบกพร่องต่างๆ แล้วนำไปสู่การกำหนดแผนงานและการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

โดยหลักการแล้ว การจัดการความรู้เป็นการสร้างและใช้ความรู้ขององค์กร ได้แก่

1. ความรู้ที่อยู่ในตัวคนคือ ความรู้ที่เป็นประสบการณ์หรือภูมิปัญญา ที่ไม่ได้อยู่ในรูปของเอกสาร

2. ความรู้ที่ชัดเจนคือ ความรู้/ข้อมูลที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเผยแพร่ในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น รายงานผลการประเมินจากหน่วยงานต่าง ๆ รายงานผลการประเมินตนเอง หรือผลจากงานวิจัย เป็นต้น

การสร้างและการใช้ความรู้ขององค์กรเป็นไปเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อเกิดปัญหา ข้อค้นพบหรือประเด็นใหม่ๆ ที่น่าสนใจที่เกิดจากการใช้ความรู้หรือการดำเนินงานที่ไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้จะต้องมีการดำเนินการกลับไปสร้างความรู้ใหม่อีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจประเด็นดังกล่าวที่เกิดขึ้น และนำความรู้ใหม่นั้นไปใช้เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายต่อไปให้ได้

8.2.3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

เครือข่ายเป็นกลุ่มของบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่มหรืออาจมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของบุคคลด้วยความสมัครใจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ประสานงานเชื่อมโยงกัน สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันภายใต้รูปแบบหรือระเบียบ โครงสร้างที่บุคคลองค์กรหรือสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระต่อกัน

เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร สาระ ความรู้ จากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษาสามารถนำเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเครือข่าย การเรียนรู้ที่สำคัญ มีดังนี้

1) บ้าน/ครอบครัว เป็นเครือข่ายการเรียนรู้แห่งแรกและมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องของตนเอง ครอบครัว คุณธรรม และจริยธรรม ฯลฯ จากการปฏิบัติจริง ที่บ้าน

2) ชุมชน เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กร หน่วยงาน สถาบัน สถานประกอบการ ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งรวมของความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ภายในชุมชน

3) เครือข่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อ ทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโทรคมนาคม มัลติมีเดีย ฯลฯ ที่สามารถนำมา ใช้ในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

8.2.4 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

การนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวคิดหนึ่งสำหรับการปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่แล้วสถานศึกษาจะใช้กระบวนการของ วงจร PDCA ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในที่นี้ ก็คือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งจะ ช่วยให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางใน การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ คือการนำผลการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาใช้ ในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมและ ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้นั่นเอง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา

การนำผลการประเมินไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554ช, หน้า 46-47) มีดังนี้

1. การที่จะนำผลการประเมินไปใช้ในเชิงปฏิบัติจะต้องเกิดขึ้นหลังการใช้ผลการประเมิน ในเชิงความคิดซึ่งเป็นการใช้ขั้นพื้นฐาน โดยการใช้ผลการประเมินนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้บริหาร ได้รับรู้สารสนเทศของการประเมินที่มีความหมายและตรงประเด็นกับความต้องการแล้วนำมา สัมเคราะห์กับสารสนเทศเดิมเพื่อจัดระบบความรู้ จากนั้นจึงนำไปใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านแนวคิดและมุมมอง รวมถึงการสร้างความคิดรวบยอดในการประเมิน

2. การใช้ผลการประเมินจะมีความเป็นไปได้สูงและมีสัมฤทธิ์ผลขึ้นอยู่กับการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้ต้องการใช้ผลการประเมิน

3. ผลการประเมินมีความสัมพันธ์กับการนำผลการประเมินไปใช้และส่งผลกระทบต่อในวงกว้างทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการวางแผนดำเนินงานประเมินอย่างเหมาะสมและการสร้างแรงจูงใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน อาจลดผลกระทบที่ไม่พึงปรารถนาและเพิ่มผลกระทบในทางบวกด้วย

4. สภาพการใช้ผลการประเมินขึ้นกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทของการประเมิน ดังนั้นจะต้องมีการพิจารณาบริบทอย่างแท้จริงเพื่อวางแผนในทุกขั้นตอนและทำการประเมินที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

5. การที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้ เรียนรู้การประเมินร่วมกัน การประเมินจะนำไปสู่การใช้ผลการประเมินและเกิดผลกระทบในเชิงสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เป็นแนวคิดที่ช่วยให้สถานศึกษามีการกำหนดแผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ต่างๆ ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูล/ความรู้ ซึ่งจะส่งผลให้การประกันคุณภาพการศึกษามีทิศทาง เป้าหมาย สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง และมุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา

1.8 สภาพผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ในขั้นตอนนี้สถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพ และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมาโดยปกติแล้วสถานศึกษา มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่แล้วในแต่ละปีหรือแต่ละภาคการศึกษา เพียงแต่ยังมีได้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ ดังนั้นก่อนที่สถานศึกษา จะทำการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ว่าการดำเนินงานที่ผ่านมา ในด้านศักยภาพ ของบุคลากรมีคุณภาพมากน้อยแค่ไหน ผู้เรียนหรือนักเรียนมีจุดเด่นเรื่องอะไรบ้าง จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง การจัดการเรียนการสอนมีจุดเด่นในเรื่องใดและจุดอ่อนในเรื่องใด ครูและผู้บริหารมีจุดเด่นเรื่องใดบ้าง มีจุดอ่อนในเรื่องใดบ้างยังขาดข้อมูลอะไรบ้าง ซึ่งการศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานสถานศึกษาที่ผ่านมาจะทำให้รู้จุดเด่นและจุดด้อยของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผนการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา การปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้วางไว้ทั้งยังมีการตรวจสอบผลงาน มีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพงานให้ เป็นไปตามมาตรฐานและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องผู้ปกครอง

สาธารณชนได้รับทราบ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินที่ต่อเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพื่อเป็นการยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และประเมินศักยภาพของสถานศึกษาว่ามีคุณภาพอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด ดังนั้นการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันภายในสถานศึกษาและเป็นการตรวจสอบ ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินภายนอกเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานแก่สถานศึกษา สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องการประกันคุณภาพภายในมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 49) ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยมีขั้นตอนการปฏิบัติคือ คุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน การทำงานโดยยึดระบบคุณภาพย่อมสร้างความมั่นใจกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาที่ได้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาแสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันด้วย โดยต้องตระหนักถึงคุณประโยชน์ของการประกันคุณภาพภายใน มีจิตสำนึกที่เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาย่อมส่งผลถึงผู้เรียนอย่างแน่นอนผลการจัดการศึกษาโดยรวมระดับประเทศก็จะบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรงแล้ว ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในยังใช้เป็นหลักฐานยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ฉะนั้นสถานศึกษาต้องมี

(1) กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เน้นคุณภาพของผู้เรียน เป็นสำคัญเพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับ

(2) ผลการบริหารจัดการศึกษา

(3) ผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(4) ผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ซึ่งผลการดำเนินงานนั้น ด้านดังกล่าวเป็นมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก (ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 3 ข้อ 38) “มาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษาจะเป็นตัวเชื่อมโยงการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรฐานที่ครอบคลุม ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับความคาดหวังในอนาคตสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลและสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่แท้จริง

ในกรณีที่สถานศึกษาได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกแล้วปรากฏว่า ผลการจัดการศึกษาได้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพตามข้อเสนอแนะที่ได้รับเสนอแผนต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมิน โดยผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากนั้นภายใน 2 ปี สถานศึกษาจะได้รับการประเมินใหม่อีกครั้งหนึ่ง

1.9 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

การประกันคุณภาพเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพของสถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องมีระบบการประกันคุณภาพที่มีคุณภาพที่ดีและมีมาตรฐาน (น้ำฝน กันมา, 2559, หน้า 1)

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน
3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่ทำประโยชน์และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา
5. หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับ ดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา

6. ชุมชนและสังคมประเทศชาติ ได้เยาวชนและคนที่ดี มีคุณภาพและศักยภาพ ที่จะช่วยพัฒนาองค์กร ชุมชน และสังคมประเทศชาติต่อไป

7. ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจจากการให้บริการของหน่วยงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หลายท่าน ดังนี้

Good (1973, p. 384) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึงเป็นคุณภาพ สภาพหรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องานของเขา

Davis and Newstrom (2005, p. 175 - 177) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่องาน ที่ทำซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีข้อตกลง ระหว่างความคาดหวังจากงานของผู้ปฏิบัติงานกับผลตอบแทนที่ได้รับจากงาน ระดับความพึงพอใจ มีลักษณะไม่อยู่นิ่ง กล่าวคือ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ (2549, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่องาน ในทางที่ดีเป็นความรู้สึกชอบหรือมีเจตคติที่ดีต่องานนั้น

ปริญญา สัตยธรรม (2550, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ สภาพการทำงานดี สบายงาม ระบบงานดี เพื่อนร่วมงานดี ผู้บังคับบัญชาดีจะก่อให้เกิดสถานภาพทางสังคมสูง และสามารถปรับบุคลิกภาพของตนให้เข้ากับ สภาพสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ ดังนั้นเมื่อบุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และสามารถตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานย่อมมีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานและสามารถทำงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการ ปฏิบัติงานและบรรลุเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน

ภิญโญ สาร (2550, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจหมายถึง บุคคล เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่เค้าได้รับและ ในขณะที่เดียวกันก็ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เค้าคิดว่าจะเกิดขึ้นกับตัวเขาด้วยและส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

ฉัตรพันธ์ เขจรันท์ (2551, หน้า 98) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับงานของผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมในงานของเขา เช่น ค่าตอบแทน โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง ความก้าวหน้า หัวหน้างาน ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ซึ่งอิทธิพลต่อการรับรู้ในงานของบุคคล

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลต่องานหรือองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่พึงประสงค์มีผลทำให้เกิดความพึงพอใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและส่งผลให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

2.2 ความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจนั้นเป็นความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติงานในทางบวกทำให้เกิดความสุขผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น มีขวัญและกำลังใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้

Davis and Newstrom (1985, p. 114) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
2. สร้างความซื่อสัตย์ภักดีให้มีต่อองค์กร
3. เสริมสร้างวินัยที่ดี อันจะทำให้มีการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับและคำสั่ง
4. ทำให้องค์กรเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
5. ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจที่ดีต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น
6. ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มในกิจกรรมต่างๆ
7. ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นต่อองค์กรของตนเอง

ปริยาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2547, หน้า 122) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

1. การรับรู้ปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการสร้างปัจจัยเหล่านี้ให้เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้บุคคลมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานลดการ ขาดงาน การลาออก การมาทำงานสาย และการขาดความรับผิดชอบที่มีต่องาน
3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นการเพิ่มผลผลิตของบุคลากรทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

วิเชียร วิทษุคม (2547, หน้า 77) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่าความพึงพอใจในงานของพนักงานภายในองค์กรทุกระดับจะมีผลกระทบ

ต่อความมีประสิทธิภาพในการทำงานและมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน จากความสำคัญ ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานดังที่มีผู้กล่าวถึงไว้ข้างต้นนั้น

เสถียร เหลืองอร่าม (2549, หน้า 88) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ ในการบริหารเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อหนุนต่องานและองค์การ 7 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
2. สร้างความจงรักภักดี มีสัจย์ต่อหมู่คณะและองค์การ
3. เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับเกิดผลในด้านการควบคุมพฤติกรรมกระทำ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามในกรอบระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดีงาม
4. สร้างสามัคคีธรรมในหมู่และก่อให้เกิดพลังร่วมในหมู่คณะทำให้เกิดพลังสามัคคี ดังที่ว่า สัจฉิตสะ สามัคคี อันสามารถจะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายขององค์การได้
5. เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์การกับนโยบายและวัตถุประสงค์ ขององค์การ
6. เกื้อหนุนและจงใจให้สมาชิกของหมู่คณะและองค์การเกิดความคิดสร้างสรรค์ ในกิจการต่างๆ ขององค์การ
7. ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์การที่ปฏิบัติงานอยู่

อนเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2548, หน้า 172) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของความพึงพอใจเพื่อให้เกิดความประทับใจในการบริการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริหารรูปแบบ การบริการที่ดีจะต้องตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ
2. ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนและส่งผลกระทบต่อการกลับมาให้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไป จะมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลาย ๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ความเต็มใจในการให้บริการ และความรู้ความสามารถในการให้บริการและบุคลิกลักษณะ ของผู้ให้บริการ
3. ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ผู้รับบริการมุ่งหวังการได้รับการบริการที่ดีเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของตนเองจากการไปรับบริการ ความพึงพอใจที่ได้จากการไปรับบริการนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการจะต้องตระหนักถึง และจัดให้มีการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อผู้ปฏิบัติงานและองค์การ เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากทำให้บุคคลมีความตั้งใจและเต็มใจในการปฏิบัติงาน ลดการขาดงาน

และการลาออกจากงานนอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสามัคคีมีระเบียบวินัย มีความรัก ความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลให้บุคคลมีความรู้สึกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ซึ่งจะส่งผลให้งานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้มีผู้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้หลายท่าน การที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงานจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาช่วยกำหนดแนวทาง ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน มีดังนี้

2.3.1 ด้านความสำเร็จของงาน

มีนักทฤษฎีและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายในด้านความสำเร็จของงาน ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2549, หน้า 135 - 137) กล่าวว่า ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึง การที่คนทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดีจึงเกิดความพึงพอใจและปลื้มปิติในผลงาน

Maslow (1970 p.102 ; อ้างถึงในวิคาร์ตัน เจริญรูป, 2558, หน้า 13-14) กล่าวว่า ความต้องการบรรลุในสิ่งที่ตั้งใจ (Self actualization needs) แต่ละบุคคลจะมีความต้องการที่จะกระทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อให้ได้ใช้ศักยภาพหรือตระหนักถึงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ “อาจจะกล่าวได้ว่า ความต้องการบรรลุในสิ่งที่ตั้งใจถือเป็นความปรารถนาที่บุคคล อยากจะเป็นอย่างอื่นนอกจากที่เป็นอยู่เพื่อให้บรรลุถึงความพอใจและเข้าใจตนเอง” ซึ่งจะเป็นความต้องการขั้นสุดท้ายและสูงสุดของบุคคล และยังคงกล่าวว่ามีมนุษย์ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety/Security needs) มนุษย์จะต้องการความมั่นคง แน่นนอนและความปลอดภัยในชีวิต ทั้งในด้านเศรษฐกิจและด้านอารมณ์ ความรู้สึกโดยบุคคลจะแสวงหาความมั่นคงให้แก่ตัวเอง และครอบครัวดังจะเห็นได้ว่ามนุษย์พยายามสร้างและสะสมหลักประกันในการดำรงชีวิตในรูปแบบต่างๆ โดยสมาชิกขององค์กรจะพิจารณา ความมั่นคงในงาน ตำแหน่ง และสถานะขององค์กรซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อรายได้และการใช้จ่ายของครอบครัวของเขา

Murray (1961 p. 187 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 117) กล่าวว่า ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หมายถึง ความต้องการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

McClelland (1962 p. 99 - 112 ; อ้างถึงใน มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม, 2558, หน้า 27) กล่าวว่า ความต้องการความสัมฤทธิ์ผล (Need for achievement) เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่ง

สิ่งใดให้ดีขึ้นหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เคยทำมาก่อนหรือให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่พึงปรารถนาพยายามที่จะเอาชนะปัญหาอุปสรรคต่างๆ หรือแก้ปัญหาดังกล่าวกับงานที่ซ้ำซ้อนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้บุคคลที่มีความต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ชอบเป้าหมายระดับปานกลางที่เขาคิดว่าเขาสามารถทำได้สำเร็จจริงๆ
2. ชอบสิ่งที่ป้อนกลับโดยตรงทันทีทันใดและน่าเชื่อถือได้
3. ชอบที่จะรับผิดชอบสำหรับการแก้ปัญหา

Herzberg (1993 p.113 -115 ; อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2552 หน้า 72)

ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลทำงานตามความสามารถแห่งสติปัญญาได้อย่างอิสระจน ได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี เกิดความรู้สึกภูมิใจและปลาบปลื้มในผลสำเร็จแห่งงานนั้น

สรุปได้ว่า ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในขณะที่ทำงานจนเป็นที่พอใจของตนเองและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ หากได้รับการมอบหมายงานที่เหมาะสม ท้าทายความรู้ความสามารถ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เมื่องานประสบผลสำเร็จย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจในการทำงานและมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

2.3.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ

มีนักทฤษฎีและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายในด้านการ ได้รับความยอมรับนับถือ ดังนี้

พนัส หันนาคินท์ (2549, หน้า 135 - 137) กล่าวว่า การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การ ได้รับความยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชาจากเพื่อนจากผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงานการยอมรับนี้ อาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จการยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

PMAT (2009 p.12) กล่าวว่า การได้รับการยอมรับในส่วนของความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน หมายถึง งานที่ผู้ปฏิบัติได้รับมอบหมาย มีความมั่นคงและมีการพัฒนาความสามารถรับความรู้ทักษะใหม่ๆ มีแนวทางหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้นในลักษณะของคุณภาพชีวิตการทำงาน ตัวอย่างเรื่องความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ได้แก่ การมอบหมายงานให้รับผิดชอบมากขึ้นและมีความคาดหวังที่จะได้รับการเตรียมความรู้ทักษะเพื่องานในหน้าที่สูงขึ้น

Maslow (1970 p.102 ; อ้างถึงใน วิจิตรรัตน์ เจริญรูป, 2558, หน้า 13-14) กล่าวว่า ความต้องการทางสังคม (Social needs) เป็นความต้องการที่ได้ผ่านความต้องการ ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ที่ได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์ก็จะเริ่มมีความต้องการทางสังคมทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยการเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆหวังที่จะให้ได้รับการยอมรับ ความรัก ความเป็นมิตร ความรู้สึกที่มีพรรคพวก ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความรู้สึกมีส่วนร่วมและอยู่ร่วมกัน ความต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ จะคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นๆ เพื่อให้สังคมตอบสนองต่อความต้องการของตน จากนั้นมนุษย์ยังมีความต้องการได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทางสังคม ก็จะมุ่งหาทางสนองตอบความต้องการในลำดับที่สูงขึ้นไปอีกเป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือตนเองและรู้สึกว่าตนเองมีค่าให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตนและต้องการความมีชื่อเสียงดีเด่นดังในสังคมต้องการให้คนอื่นคิดว่า บุคคลอื่นในสังคมเดียวกันต้องการยกระดับสถานภาพของตนให้สูงขึ้น จะทำให้เกิดความมั่นใจ และภาคภูมิใจในความรู้ความสามารถของตนเองมากยิ่งขึ้น

Murray (1961 p. 187 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 117) ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need for Affiliation) หมายถึง ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่นคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน

McClelland (1962 p. 99 - 112 ; อ้างถึงใน มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม, 2558, หน้า 27) กล่าวว่าความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need for affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะให้ตนเป็นที่รักและยอมรับของผู้อื่นความต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีและเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมมีปฏิสัมพันธ์ทำงานร่วมกับกลุ่มและมีความกลมเกลียวกันมากกว่าการแข่งขันบุคคลที่มีความต้องการมิตรสัมพันธ์สูงจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. พยายามที่จะสร้างและรักษาความเป็นมิตรกับบุคคลอื่น
2. อยากจะให้บุคคลอื่นชอบ
3. สนุกสนานกับงานเลี้ยงกิจกรรมทางสังคมและการคุยเล่น
4. แสวงหาการมีส่วนร่วมด้วยการเข้าร่วมกับกลุ่มหรือองค์การ

สุนทรี ศุภลักษณ์หิรัญ (2550, หน้า 8) กล่าวว่า การยอมรับ หมายถึง การได้รับการยอมรับและยกย่องไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อนร่วมงานและคนอื่นๆ

อุดม พุ่งเกียรติไพบูลย์ (2550, หน้า 8) กล่าวว่า การยอมรับหมายถึง การได้รับการยอมรับ จากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงานอาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยแสดงความคิดเห็นการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่ก่อให้เกิดการยอมรับในความสามารถ

Alderfer (1972 p. 204 ; อ้างถึงใน ปณิศา มีจินดา, 2553, หน้า 162) กล่าวว่า ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (R = Relatedness needs) เป็นความต้องการการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นและการยอมรับจากสังคมซึ่งคล้ายกับความต้องการในด้านสังคมและบางส่วนของความต้องการได้รับการยกย่องแต่เป็นเพียงส่วนที่เกิดจากสังคมในทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์

Herzberg (1993 p.113 -115;อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2552, หน้า 72) กล่าวว่า การได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การได้รับยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหารือ จากบุคคลในหน่วยงานการยอมรับนี้อาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

สรุปได้ว่า ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไปในสังคมให้ความสำคัญ ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลหรือแสดงความชื่นชมยินดีในผลงานและความสามารถ การให้ความยอมรับฟังคำแนะนำเรื่องต่างๆ การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อทำงานบรรลุผลจะเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจทำให้เกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจ มีผลในการกระตุ้นจูงใจให้ทำงานได้ดียิ่งขึ้น

2.3.3 ด้านลักษณะของงาน

มีนักทฤษฎีและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายในด้านลักษณะของงาน ดังนี้

Daughtrey & Tricks (1989, p. 61) ให้คำจำกัดความของลักษณะของงาน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆขององค์กร ซึ่งลักษณะของงานเน้นให้บุคคลทำงาน โดยตระหนักว่าบุคคลสามารถทำงานได้ดีที่สุด เมื่อได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการจึงทำให้บุคคลได้รับการจ้างงานการฝึกอบรมและการเลื่อนตำแหน่งอย่างยุติธรรม มีการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้รางวัลบุคคลที่ผลงานและให้ผลตอบแทนแก่ผู้สร้างผลกำไรให้แก่องค์กร

McClelland (1962 p. 99 - 112 ; อ้างถึงใน มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม, 2558, หน้า 27) กล่าวว่า ความต้องการอำนาจ (Need for power) เป็นความปรารถนาที่จะได้มาและรักษาการควบคุมบุคคลอื่นเอาไว้หรือมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการอำนาจมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ชอบที่จะอยู่ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขัน ชอบการแข่งขันกับบุคคลอื่น
2. ชอบสนุกสนานกับการเผชิญหน้ากับบุคคลอื่น

สุนทรี ศุภลักษณ์ศิริ (2550, หน้า 3) ได้กล่าวว่า ลักษณะงาน หมายถึง สภาพที่จะส่งเสริมและเอื้อต่อความต้องการตัวในการปฏิบัติงาน ความมั่นคงปลอดภัยและความสะดวกในการปฏิบัติงาน

พนัส หันนาคินทร์ (2549, หน้า 135 - 137) กล่าวว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำลายหรือเป็นงานที่มีลักษณะกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

Alderfer (1972 p. 204 ; อ้างถึงใน ปณิศา มีจินดา, 2553, หน้า 162) กล่าวว่า ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatedness needs (R)) เป็นความต้องการที่จะให้และได้รับไม่ตรีจิตจากบุคคลที่แวดล้อมเป็นความต้องการที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมน้อยลงประกอบด้วยความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) ตามทฤษฎีของมาส โลว์ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลภายนอกด้วย เช่น การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม เป็นต้น

Herzberg (1993 p.113 - 115; อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2552, หน้า 72) กล่าวว่า ลักษณะของงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำลายหรืองานที่มีลักษณะการกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

สรุปได้ว่า ลักษณะของงาน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆขององค์กรต้องมีความรู้ความเข้าใจในงาน ซึ่งลักษณะของงานเน้นให้บุคคลทำงานโดยตระหนักว่าบุคคลสามารถทำงานได้ดีที่สุด มีอิสระในการการตัดสินใจ เนื้อหาสาระกรอบการปฏิบัติงานและการทำงานเป็นที่น่าสนใจและปริมาณงานเหมาะสมไม่น้อยหรือมากเกินไป เป็นงานสำคัญที่มีคุณค่าเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มีความท้าทายและรู้สึกไม่ซ้ำซากจำเจ

2.3.4 ด้านความรับผิดชอบ

พนัส หันนาคินทร์ (2549, หน้า 135 - 137) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานและมีอำนาจในการรับผิดชอบ ได้อย่างเต็มที่

Murray (1961 p. 187 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 117) ความต้องการอิสระ (Need for autonomy) หมายถึง ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง

อรรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์ (2542, หน้า 5) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า “การตั้งใจที่จะทำงานหรือติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไป

ด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูป การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย”

นัยนา จันทมิตร (2547, หน้า 34) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า ความสนใจความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูกไม่ผิด ความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้นโดยไม่ทอดทิ้ง แม้จะมีอุปสรรคนานาประการก็ตาม อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ อย่างดี ตามความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานต่างๆ จะแสดงพฤติกรรม ให้สังเกตได้ เช่น ความสนใจ ความตั้งใจเอาใจใส่ และขยันหมั่นเพียรที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ ไม่เลื่องงาน ดิดคางงานและยอมรับผลจากงานที่ตนกระทำโดยมีความพร้อมในการปรับปรุงแก้ไข งานให้ดีขึ้นเสมอ

วิภา ทาโบราณ (2559, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดพฤติกรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อเพื่อน ในการวิจัยครั้งนี้ เน้นความรับผิดชอบ 2 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการตรงต่อเวลา การรู้จักหน้าที่ของตน การควบคุมความประพฤติของตน การปรับปรุงตนเองและการรู้จักรักษา อนามัยของตน สามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและ ความรับผิดชอบต่อเพื่อน
2. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน การยกย่องชมเชยเมื่อเพื่อนประพฤติตนเหมาะสมและดักเตือนเมื่อเพื่อนกระทำผิด การร่วมมือทำกิจกรรมกับเพื่อน และการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามารถวัดได้โดยใช้แบบวัด พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อเพื่อน

อ้อยทิพย์ ทองดี (2559, หน้า 1) ให้ความหมายของความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงานการศึกษาเล่า เรียนและการเป็นอยู่ของตนเองและผู้อยู่ในความดูแล ตลอดจนสั่งคมอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ บรรลุผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่ เกิดขึ้นรวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

Herzberg (1993 p.113 - 115; อ้างถึงใน สุนทร โศตรบรรเทา, 2552 หน้า 72) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การจัดลำดับของการทำงานได้เองความตั้งใจ ความสำนึกในอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ตลอดจนอิสระในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงาน การที่บุคลากรได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชา แล้วมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ต้องมีการควบคุมหรือตรวจสอบแต่อย่างใด มีความตรงต่อเวลาและสามารถลำดับขั้นตอนการทำงานได้ ตลอดจนแสวงหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้งานในหน้าที่ประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดและยอมรับผลของงานทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น

2.3.5 ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

พนัส หันนาคินทร์ (2549, หน้า 135 - 137) กล่าวว่า ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม หรือการได้รับการฝึกอบรม

Maslow (1970 p.102 ; อ้างถึงใน วิคาร์ตัน เจริญรูป, 2558, หน้า 13-14) กล่าวว่า ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย และเป็นความต้องการขั้นสูงสุดในชีวิตของมนุษย์คือ ความต้องการที่จะได้รับ ความสำเร็จตามความนึกคิดหรือนึกฝันที่อยากจะประสบความสำเร็จเป็นความประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป็นความปรารถนาสูงสุด ซึ่งความต้องการขั้นสุดท้ายที่บุคคลแต่ละคน อาจจะไปสู่จุดหมายแต่บางคนอาจจะไปไม่ถึงจุดหมายในชีวิตก็เป็นได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคลนั้นเป็นสำคัญ

Alderfer (1972 p. 204 ; อ้างถึงใน ปณิศา มีจินดา, 2553, หน้า 162) ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs (G)) เป็นความต้องการในระดับสูงสุดของบุคคลซึ่งมีความเป็นรูปธรรมต่ำสุด ประกอบด้วยความต้องการการยกย่องบวกด้วยความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตตามทฤษฎีของมาส โลว์ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าด้วยการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือมอบหมายให้รับผิดชอบต่องานกว้างขึ้น โดยมีหน้าที่การงานสูงขึ้น อันเป็นโอกาสที่พนักงานจะก้าวไปสู่ความสำเร็จ

Murray (1961 p. 187 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 117) ความต้องการมีอำนาจ (Need for power) หมายถึง ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและต้องการที่จะควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

Herzberg (1993 p.113 - 115; อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2552, หน้า 72) กล่าวว่า ความก้าวหน้าในงาน หมายถึง การได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์การ การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม การได้รับการอบรม และมีโอกาสได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะที่เพิ่มขึ้นในวิชาชีพจากปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึง การที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน การศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมได้รับการฝึกอบรม ศึกษาคุณ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ การได้รับการสนับสนุนในการทำผลงาน วิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะอีกทั้งงานที่ปฏิบัติส่งเสริมให้มีความรู้ความชำนาญในงานจนได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้างานและได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะที่เพิ่มขึ้นในวิชาชีพจากปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกลักษณ์ จุลเดช (2558, หน้า 67) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับปฐมวัยกับการบริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยกับการบริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ศุภฎี จิรฉัตรมงคล (2558, หน้า 284) การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลฉัตรมงคล อำเภอเมืองเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลฉัตรมงคลอำเภอเมืองเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนสภาพปัญหาโดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่า การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

นลินรัตน์ ภาโสภาส (2558, หน้า 96) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มี อายุ ตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มี เพศ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรควรส่งเสริมแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน ควรมีการติดตามงานจากผู้รับผิดชอบตาม โครงสร้าง

นิติกุล มหาวรรณ (2558, หน้า 634) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคารจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานใน การประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคารจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 8 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคาร จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 8 ด้านนั้นจาก ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานด้านบุคลากรขาดความตระหนักไม่ให้ความสำคัญในระบบประกันคุณภาพภายใน ขาดการนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ปรับปรุงเพื่อ พัฒนาการศึกษา

บวรนันท์ ชมเชย (2558, หน้า 104) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักสัปปุริสธรรมกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอชะอวด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติ ตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านรู้จักผลอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลัก สัปปุริสธรรมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ทั้ง โดยรวมและ รายด้านทุกด้าน

พรทิวา เมืองลือ (2558, หน้า 284) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนแม่วินสามัคคี อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนแม่วินสามัคคี อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดระบบบริหารสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยสำหรับข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนแม่วินสามัคคี อำเภอแม่วางจังหวัดเชียงใหม่ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนแม่วินสามัคคีอย่างจริงจัง คอยสนับสนุนแหล่งเรียนรู้และวิทยากรภายนอกโรงเรียน เพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริงแก่ผู้เรียน สนับสนุนให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียน มีการจัดทำวารสารของ โรงเรียนเพื่อให้บริการข้อมูลแก่ชุมชนและสร้างเครือข่ายทางการศึกษาระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ให้เข้มแข็ง

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2558, หน้า 77-78) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $Y = 8.27 + 1.04X$

วงศ์วิไล อินทร์ชัย (2558, หน้า 119) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เสนอแนะ ควรมีการประเมินผลคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ศรีประไพ นิลสุ่ม (2558, หน้า 70-73) การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านคุณลักษณะบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) พบว่าภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) ระดับมากที่สุดและคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) พบว่าภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) ระดับมากที่สุดด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติพบว่ามี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติพบว่ามีครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านสภาพการทำงาน พบว่ามีครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุดและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านความก้าวหน้าในงาน พบว่าครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) และคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณภาพและมีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตามและประเมินคุณภาพของผู้บริหาร

ดวงภา แจ่มมรคา (2557, หน้า 109-112) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง พบว่า 1) การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการและ จรรยาบรรณต่อสังคม 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ สภาพการปฏิบัติงานการได้รับการยอมรับความสัมพันธระหว่างครู และผู้บังคับบัญชา และนโยบายและการบริหารงาน 3) การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ภาพรวมระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปณัฐดา วิลาวัลย์บุปผา (2557, หน้า 181) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี พบว่า 1) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ความสำเร็จในการทำงาน ความมั่นคงในหน้าที่ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและค่าตอบแทนและสวัสดิการ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความผูกพันต่อองค์กร ด้านกระบวนการทำงาน ด้านฝึกอบรมและพัฒนาการบริหารจัดการและด้านการบังคับบัญชาและ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ด้านความผูกพันต่อองค์กร ด้านฝึกอบรมและพัฒนาและด้านกระบวนการทำงาน

นันทพร โชติทอง (2556, หน้า 89-100) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการจัดการ และปัจจัยด้านบุคลากร 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านจัดการศึกษาของสถานศึกษาการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 3) ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอนมาลี (Enemali. 2015, p.55) การประกันคุณภาพในการบริหารการศึกษาในการสอน คณิตศาสตร์ฟาร์มเพื่อบูรณาการแห่งชาติในไนจีเรีย พบว่า ได้เน้นเพื่อให้ห่างไกลความจริงที่ว่าคณิตศาสตร์ฟาร์มก่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการเกษตรผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เนื่องจากความสำคัญเส้นชีวิตของหลักสูตรนี้ก็จะบังคับ การสอนในสถาบันการศึกษาของเรา สำหรับการเรียนการสอนที่เหมาะสมของมันมั่นใจคุณภาพการบริหารการศึกษาจะคุ้มค่าและควรจะต้องอย่างยั่งยืน นี่เป็นหนึ่งในวิธีที่ใช้ได้จริง ของการตระหนักถึงการรวมชาติในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับความจริงที่ว่าคณิตศาสตร์เป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในแง่ของการดังกล่าวข้างต้นคำแนะนำที่ควรทำต่อไปนี้ 1) ควรจะมีการดำเนินการที่มุ่งเน้นและชัดเจนของแผนนโยบายการประกันคุณภาพในสถาบันการศึกษาของเรา นี้สามารถเป็นไปได้ผ่านการจัดตั้งหน่วยงานทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถาบัน 2) ควรจะมีการเพิ่มขึ้นของเงินทุนสถาบันการศึกษาโดยเจ้าของของพวกเขาเป็นผู้ดูแลระบบไม่สามารถประสบความสำเร็จในการทำงานสถาบันการศึกษาไม่มีเงิน ยกตัวอย่างเช่นเงินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดซื้อวัสดุในห้องปฏิบัติการการชำระเงินของเงินเดือนพนักงานการฝึกอบรมและการฝึกอบรมพนักงานทั้งหมดเหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพ 3) ทางคณิตศาสตร์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตรควรได้รับการจัดให้อยู่ในสถาบันการศึกษาของเรา เหล่านี้รวมถึง

ได้รับการตกแต่งอย่างเพียงพอหรือการติดตั้งห้องปฏิบัติการทางคณิตศาสตร์และการเกษตรอื่นๆ ในกลุ่ม 4) พนักงานที่มีคุณภาพพอก็ควรจะได้รับผลตอบแทนอย่างเพียงพอโดยวิธีการของเบี่ยงเลียง พิเศษและการกำกับดูแลที่เหมาะสม 5) ผู้ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานประกันคุณภาพของ สถาบัน ควรจะได้รับเสรีภาพมากพอที่จะตรวจสอบ โปรแกรมการศึกษาทั้งหมด

แฟซาสซี (Fasasi, et.al. 2014, p.169-173) กลยุทธ์การประกันการประเมินการบริหาร คุณภาพในรัฐ โอซุน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจอร์เจีย พบว่า ความสามารถของผู้บริหารที่จะนำกลยุทธ์ ในสถานที่ที่จะให้แน่ใจว่าคุณภาพในการผลิตของการส่งออกโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการ กำหนดประสิทธิภาพของโรงเรียน มันเป็นพื้นฐานที่วางงานวิจัยนี้สรุปว่าการประกันคุณภาพเป็นงาน สำคัญสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในระบบ โรงเรียน เพราะมันเป็นการบริหารจัดการที่สำคัญ ควรประสานครูและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่จะเห็นว่ากิจกรรมของพวกเขาจะมุ่งสู่การประกันคุณภาพใน โรงเรียน ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การประกันคุณภาพที่สำคัญควรรู้จักปรัชญาของ การศึกษาในทุกด้านของกิจกรรมของ โรงเรียน เพื่อให้ได้รับสิ่งที่ดีที่สุดของทุกคนที่เกี่ยวข้องทุกคน ควรจะกำหนดบทบาทที่เหมาะสมที่สุด และมีความรับผิดชอบ เหล่านี้จะประสบความสำเร็จหลัก จะต้องดูแลกิจกรรมของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เขาจะต้องใส่ใน โครงการเสริมสร้าง ศักยภาพสถานที่ที่จะปรับปรุงความสามารถระดับมืออาชีพของครูผู้สอน นอกจากนี้เขายังต้องให้ แน่ใจว่ารูปแบบการบริหารของเขาอยู่ในแนวเดียวกันกับเส้นทางสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของ โรงเรียน

เอเวอร์เลน ชิเยโว การ์เว (Evelyn Chiyevov Garwe. 2012, p. 6) การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษาในซิมบับเว พบว่า สถาบันตรวจสอบการประกันคุณภาพในซิมบับเว ก่อนข้างน้อยมากที่สุดได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี 2006 เพราะทำแล้วมีผลกระทบในการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษาในซิมบับเว โครงการที่ยังไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ตกลงกัน ระหว่างการดำเนินการ ได้รับการรับรองหรือได้รับการระงับและให้คำแนะนำเนื่องจาก สถาบันการศึกษาได้รับผลกระทบเกี่ยวกับวิธีการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องได้ในด้านอื่นๆ ที่ได้รับ คำแนะนำที่กำหนดให้โดยสถาบันตรวจสอบ จึงต้องระวังไม่ให้เกิดความลำเอียงใดๆ ไปยังสถาบัน ของรัฐเป็นผลให้ระบบการศึกษาที่สูงขึ้นในซิมบับเวจะทรงตัวสำหรับการเจริญเติบโตและการ พัฒนาในเชิงบวก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 2,402 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2559, หน้า 6-9)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครชชี มอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 331 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ประชากร (คน)				กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาด กลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	รวม	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	รวม
1. นางรอง	112	313	174	599	16	43	24	83
2. ปะคำ	33	78	137	248	4	11	18	33
3. โนนสุวรรณ	4	34	83	121	1	4	11	16
4. โนนดินแดง	21	69	59	149	3	10	7	20
5. หอนงกี่	73	202	87	362	10	28	12	50
6. หอนงหงส์	75	143	74	292	10	20	10	40
7. ละหานทราย	80	180	155	415	11	25	23	59
8. เฉลิมพระเกียรติ	48	82	86	216	7	11	12	30
รวม	446	1,101	855	2,402	62	152	117	331

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา

แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็น 5 ช่วง ซึ่งมีความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 163) ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะของงาน
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่า
น้ำหนักเป็น 5 ช่วง ซึ่งมีความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 163) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับทฤษฎี
แนวคิดและหลักการ สมรรถนะในการบริหารงานประกันคุณภาพทางการศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

1.3 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

1.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมตรงตามการบริหารประกันคุณภาพทางการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ถ้าค่า IOC มีค่า
0.60 ขึ้นไปแสดงว่าคำถามนั้นใช้ได้ ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1.4.1 นายสมนึก การเกษ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)

ผู้อำนวยการ โรงเรียน ไตรคาม (ผู้ประเมินสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.4.2 นางศศมล สมานชาติ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.4.3 นายศักดิ์ชัย สมานชาติ วุฒิการศึกษา คบ. (การวัดผลประเมินผล)

ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองเสม็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbark) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีข้อคำถามจำนวน 46 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 ถือว่าใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1.2 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แจ้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกจ่ายไปยัง โรงเรียนตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.3.1.4 ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามมาจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลได้ครบแล้วผู้วิจัยดำเนินการในการจัดทำข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. คัดเลือกแบบสอบถามตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้ตอบ
3. กรอกรหัสแบบสอบถาม
4. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ

5. นำข้อมูลมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น มีดังต่อไปนี้

5.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

5.2 การศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 163)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 163)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญ .01

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ซึ่งพิจารณาความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปของความสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 110)

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง -1 และ +1 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ถ้าในทางลบแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกันหรือผกผันกัน สำหรับการพิจารณาระดับความสัมพันธ์สามารถพิจารณาได้ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ 0.80 - 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก
ค่าสหสัมพันธ์ 0.60 - 0.79	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าสหสัมพันธ์ 0.40 - 0.59	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าสหสัมพันธ์ 0.20 - 0.39	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
ค่าสหสัมพันธ์ 0.01 - 0.19	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับน้อยมาก

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนมาจัดกระทำข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .01

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

4.1 รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

4.3 ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

4.1 รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4.1

จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	331	100
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	91	27.50
1.2 ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป	240	72.50
รวม	331	100

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	62	18.74
2.2 โรงเรียนขนาดกลาง	152	45.92
2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	117	35.34
รวม	331	100

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 331 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู พบว่า มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และมีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 45.92 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 34.35 และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.74 ตามลำดับ

4.2 ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 4.2
ถึงตาราง 4.10 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	0.436	มาก	3
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	0.451	มาก	5
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.12	0.428	มาก	8
4. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.28	0.406	มาก	4
5. ด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.18	0.424	มาก	7
6. ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.34	0.396	มาก	1
7. ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.26	0.391	มาก	6
8. ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.397	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.25	0.416	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือด้านจัดให้มี

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.30$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานการศึกษา	4.53	0.546	มากที่สุด	1
2. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ	4.44	0.597	มาก	2
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	4.27	0.647	มาก	3
4. จัดทำมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้	4.21	0.649	มาก	4
5. จัดทำมาตรฐานการศึกษากำเนิงถึงศักยภาพผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น	4.12	0.696	มาก	6
6. มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย	4.20	0.683	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.29	0.436	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ มาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือข้อ 2 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน

การศึกษาชาติ ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 จัดทำมาตรฐานการศึกษาคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7. มีการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา	4.10	0.696	มาก	5
8. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา	4.52	0.604	มากที่สุด	1
9. จัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแต่ละปี	4.44	0.617	มาก	2
10. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA	4.01	0.687	มาก	6
11. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกำกับแผนปฏิบัติการประจำปี	4.28	0.691	มาก	3
12. มีการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	4.19	0.656	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.26	0.451	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 8 อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 8 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือข้อ 9 จัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแต่ละปี ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 10 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
13. มีการจัด โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน	4.50	0.599	มากที่สุด	1
14. มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.50	0.579	มากที่สุด	2
15. มีการวิเคราะห์กำหนดขอบข่ายสารสนเทศที่จำเป็น	4.10	0.606	มาก	3
16. มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.10	0.580	มาก	4
17. มีการตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ	4.06	0.666	มาก	6
18. มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกต่อการนำมาใช้งาน	4.07	0.661	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.12	0.428	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 13 และ 14 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 มีการจัดโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือข้อ 14 มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
19. มีการประชุมชี้แจงแผนฯก่อนการดำเนินงาน	4.54	0.567	มากที่สุด	2
20. มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน	4.55	0.555	มากที่สุด	1
21. มีการดำเนินกิจกรรม โครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	4.35	0.645	มาก	3
	4.27	0.596	มาก	4
22. มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ	4.17	0.609	มาก	6
23. มีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ				
24. มีการประเมินผลและนำผลการปรับปรุงไปพัฒนา	4.18	0.597	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.28	0.406	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 19 และ 20 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20 มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือข้อ 19 ($\bar{X} = 4.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 23 มีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
25. จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา	4.31	0.597	มาก	1
26. จัดทำกรอบขอบข่ายการติดตามตรวจสอบที่ครอบคลุมการบริหารงาน	4.19	0.639	มาก	3
27. จัดทำเครื่องมือการติดตามตรวจสอบที่สอดคล้องกับขอบข่าย	4.16	0.643	มาก	5
28. มีการใช้กิจกรรมการตรวจสอบที่หลากหลาย	4.13	0.674	มาก	6
29. มีการนำผลการติดตามตรวจสอบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.17	0.633	มาก	4
30. มีการนำผลการติดตามตรวจสอบจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.27	0.555	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.21	0.404	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 25 จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือข้อ 26 มีการนำผลการติดตามตรวจสอบจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 28 มีการใช้กิจกรรมการตรวจสอบที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.13$)

ตาราง 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
31. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน	4.51	0.579	มากที่สุด	1
32. มีการจัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.581	มาก	2
33. มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกมาตรฐาน	4.29	0.589	มาก	3
34. มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้	4.27	0.593	มาก	5
35. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	4.28	0.610	มาก	4
36. มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้	4.27	0.593	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.34	0.396	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 31 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 31 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาคือข้อ 32 มีการจัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุดคือ ข้อ 36 มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้ ($\bar{X} = 4.27$)

ตาราง 4.9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
37. มีการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผลและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี	4.26	0.600	มาก	3
38. มีการระบจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	4.24	0.667	มาก	4
39. มีการระบความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.23	0.621	มาก	5
40. มีการนำเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.52	0.568	มากที่สุด	1
41. มีการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อสาธารณชน	4.51	0.624	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.26	0.391	มาก	

จากตาราง 4.9 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 40 และ 41 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 40 มีการนำเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือข้อ 41 มีการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 39 มีการระบความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.23$)

ตาราง 4.10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
42. มีการตรวจสอบติดตามระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.611	มาก	3
43. มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.636	มาก	5
44. มีการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน	4.28	0.662	มาก	4
45. มีการนำผลการประเมินภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป	4.61	0.523	มากที่สุด	1
46. มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.60	0.542	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.30	0.397	มาก	

จากตาราง 4.10 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 45 และ 46 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 45 มีการนำผลการประเมินภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาคือ ข้อ 46 มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.60$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 43 มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$)

4.11 ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3

ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 4.11 ถึงตาราง 4.16

ตาราง 4.11

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านความสำเร็จของงาน	4.29	0.436	มาก	2
2. ด้านการยอมรับนับถือ	4.21	0.447	มาก	4
3. ด้านลักษณะของงาน	4.18	0.453	มาก	5
4. ด้านความรับผิดชอบ	4.39	0.432	มาก	1
5. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.24	0.430	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.26	0.439	มาก	

จากตาราง 4.11 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นูริรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมมีระดับ
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
เช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือด้าน
ความสำเร็จของงาน ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านลักษณะของงาน ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 4.12

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. มีการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงได้ดี	4.58	0.540	มากที่สุด	2
2. ท่านมีความรักในสถานศึกษาและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.58	0.572	มากที่สุด	1
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ	4.26	0.651	มาก	3
4. เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ	4.23	0.668	มาก	4
5. ผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา	4.23	0.616	มาก	5
6. มีการใช้ความสามารถเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้สำเร็จ	4.21	0.660	มาก	6
7. ผู้บริหารมอบหมายงานที่ทำหาความสามารถ	4.19	0.706	มาก	7
รวมเฉลี่ย	4.44	0.475	มาก	

จากตาราง 4.12 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 และข้อ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ท่านมีความรักในสถานศึกษาและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือข้อ 1 มีการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงได้ดี ($\bar{X} = 4.58$)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 ผู้บริหารมอบหมายงานที่ทำทายความรู้ความสามารถ
($\bar{X} = 4.19$)

ตาราง 4.13

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
8. ท่านได้รับความชื่นชมเมื่อทำงานได้ประสบ ผลสำเร็จ	4.27	0.664	มาก	4
9. ท่านได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถ ในการทำงาน	4.27	0.627	มาก	5
10. ท่านได้รับรางวัล คำชมเชยเมื่อท่านปฏิบัติงาน ได้สำเร็จ	4.51	0.648	มากที่สุด	1
11. เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัว	4.16	0.647	มาก	6
12. ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการต่างๆของ หน่วยงานและชุมชน	4.28	0.685	มาก	3
13. ท่านได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ปกครอง นักเรียน	4.51	0.568	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.29	0.537	มาก	

จากตาราง 4.13 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านการยอมรับ
นับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 10 และข้อ 13
อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10
ท่านได้รับรางวัล คำชมเชยเมื่อท่านปฏิบัติงานได้สำเร็จ ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาคือข้อ 13

ท่านได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 11 เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ($\bar{X} = 4.16$)

ตาราง 4.14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านลักษณะของงาน โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
14. งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท่านมีความรู้ความเข้าใจ	4.35	0.621	มาก	2
15. งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น	4.37	0.659	มาก	1
16. งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์	4.19	0.674	มาก	3
17. ท่านมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ	4.18	0.660	มาก	4
18. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่มีความท้าทาย	4.06	0.659	มาก	7
19. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้อยากทำ	4.13	0.691	มาก	5
20. งานที่ท่านปฏิบัติไม่ซ้ำซากจำเจ	4.06	0.672	มาก	6
รวมเฉลี่ย	4.18	0.453	มาก	

จากตาราง 4.14 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านลักษณะของงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 15 งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือข้อ 14 งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 18 งานที่ท่านปฏิบัติอยู่มีความท้าทาย ($\bar{X} = 4.06$)

ตาราง 4.15

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
21. ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	4.54	0.577	มากที่สุด	1
22. ท่านมีความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุถึงความสำเร็จ	4.54	0.567	มากที่สุด	1
23. ท่านมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน	4.38	0.622	มาก	2
24. ท่านมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.31	0.645	มาก	4
25. ท่านสามารถจัดลำดับการทำงานได้	4.26	0.676	มาก	5
26. ท่านยอมรับผลของงานทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น	4.34	0.667	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.39	0.432	มาก	

จากตาราง 4.15 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 21 และข้อ 22 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 21 ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.54$) และข้อ 22 ท่านมีความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุถึงความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 25 ท่านสามารถจัดลำดับการทำงานได้ ($\bar{X} = 4.34$)

ตาราง 4.16

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
27. ท่านได้ฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ	4.55	0.587	มากที่สุด	2
28. ท่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ศึกษา ต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น	4.60	0.543	มากที่สุด	1
29. ท่านได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้น	4.29	0.690	มาก	3
30. ท่านได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำ ผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ	4.12	0.675	มาก	5
31. การปฏิบัติงานส่งเสริมให้ท่านมีประสบการณ์ และความชำนาญ	4.22	0.620	มาก	4
32. ท่านได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้างาน	4.22	0.667	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.24	0.430	มาก	

จากตาราง 4.16 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 27 และ 28 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 28 ท่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ข้อ 27 ท่านได้ฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 30 ท่านได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำ ผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4.17

ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู							
	ความพึงพอใจ	ชอบ	ไม่ชอบ	ความพึงพอใจ	ชอบ	ไม่ชอบ	รวม	
	y_1	y_2	y_3	y_4	y_5	y_6	y_7	y_8
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	x_1	.085	.024	.007	.107	.140*	.072	
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	x_2	.021	.069	.028	.083	.001	.040	
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	x_3	.087	.038	.077	.032	.087	.064	
4. ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	x_4	.199**	.140*	.148**	.201**	.159**	.169**	
5. จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	x_5	.130*	.050	.055	.139*	.083	.091*	
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน	x_6	.193**	.093	.081	.233**	.101	.140**	
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	x_7	.096	.057	.007	.076	.068	.060	
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	x_8	.055	.084	.138*	.143**	.014	.086**	
รวม		.170**	.125*	.067**	.126**	.081**	.102**	

* $p < .05$. ** $p < .01$.

จากตาราง 4.17 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา (x_t) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู (y_t) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับน้อยมาก ($r_{xy} = .102$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยมาก โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .170$) ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .126$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .125$) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .081$) และด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .067$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .140$) รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .107$) ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .085$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .024$) และด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .007$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .083$) รองลงมาได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .069$) ด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .028$) ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .021$) และด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .001$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .087$) รองลงมาได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .087$) ด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .077$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .038$) และด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .032$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .201$) รองลงมาได้แก่

ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .199$) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .159$) ด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .148$) และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .140$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .139$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .130$) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .083$) ด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .055$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .050$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .233$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .193$) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .101$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .093$) และด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .081$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .096$) รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .076$) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .068$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .057$) และด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .007$) ตามลำดับ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกที่สูงที่สุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ($r_{xy} = .143$) รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะของงาน ($r_{xy} = .138$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = .084$) ด้านความสำเร็จของงาน ($r_{xy} = .055$) และด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($r_{xy} = .014$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามี ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความพึงพอใจในการการปฏิบัติงานของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 2,402 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2559, หน้า 6-9)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง สำเร็จรูปของเครซซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประณตศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 331 คนแล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้วิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา 8 ประการ คือ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา 3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 5 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ

2. การตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ การหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องสมบูรณ์เหมาะสมโดยคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละตอนของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .95 และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการส่งไปถึงผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกจ่ายตามโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน เมื่อถึงกำหนดวันรับคืน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมดจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ

4.2 การศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปผล ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในด้านการจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตามลำดับ

2. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยรวม พบว่า ทุกด้านจะอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับนับถือและด้านลักษณะของงานตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และด้านลักษณะของงานตามลำดับ

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาดูตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทั้งนี้เพราะการประเมินภายในเป็นการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการประเมินภายในนี้ถือเป็นการตรวจสอบการทำงานของตนเอง สถานศึกษาต้องกำหนด

ให้การประเมินภายในเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา ซึ่งต้องประเมิน 2 ลักษณะ คือ ประเมินผลของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินผลของการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายในโรงเรียนเพื่อนำ มาตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลมาจัดทำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ ทั้งนี้เพราะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาบ่งบอกถึงคุณภาพของสถานศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 และมาตรา 48 ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก และจึงได้มีการออกประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อให้เป็นหลักในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับมติคุณมหารธรรม (2558, หน้า 634) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคาร จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคาร จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 8 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายของการศึกษานั้น สิ่งที่มีความสำคัญ คือสถานศึกษาจะต้องจัดระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาโดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับพระฉัตรชัย อริณฺชโน (พุทธการ) (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของวงศ์วิสัย อินทร์ชัย (2558, หน้า 119) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ในภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความรับผิดชอบ โดยผู้บริหารมีการให้โอกาสรับผิดชอบงาน และมีอิสระในการปฏิบัติงาน ครูมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากเป็นการให้ครูได้แสดงความสามารถของตนเอง มีความคิดเป็นของตนเองที่ไม่ได้อยู่ตามคำสั่งของผู้บริหารเท่านั้นซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของปณัฐดา วิลาวัลย์บุปผา (2557, หน้า 188) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษดาพร ธรรมรังสี (2558, หน้า 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่ชัดเจนกำหนดเป้าหมายระยะเวลาในการทำงานให้เหมาะสมกับเนื้องานและตามความรู้ความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชาบุคลากรจึงมีความพอใจที่ผลการปฏิบัติงานของตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากเมื่อใครปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จควรให้การยกย่องชื่นชมมองเห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานและผลงานที่ได้จึงจะส่งผลให้งานประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งนี้ เป็นเพราะการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตราที่ 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและ

รองรับการประกันคุณภาพภายนอก ถ้าผู้บริหารปฏิบัติตาม โครงสร้างและแผนงานแล้วย่อมทำให้ ผู้ได้บังคับบัญชา เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านซึ่งสอดคล้องกับดวงนภา แจ่มจรคา (2557, หน้า 109-112) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามมาตรฐาน วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี ภาพรวมระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับจุมพร พัฒนะมาศ (2558, หน้า 97) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการ การศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารต้องมี คุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำ มีความสามารถมีความคิดสร้างสรรค์ ในการบริหาร ต้องวางแผนกำหนดทิศทางด้วยวิธีการหลากหลาย สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกคนในองค์กรได้ และสอดคล้องกับมนัสนันท์ เกิดเยี่ยม (2558, หน้า 77-78) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จะเห็นได้ว่าการสร้าง ขวัญกำลังใจ ความศรัทธาให้กับลูกน้องส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ที่สำคัญผู้บริหารต้อง เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืน

ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้นำของโรงเรียน มีหน้าที่บริหาร โรงเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพนั้นจะต้องแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิด ศรัทธาและยอมรับในการบริหารงาน ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องคอยกระตุ้นและควบคุมการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความร่วมแรงร่วมใจกันในการปฏิบัติงานให้ไปสู่เป้าหมายของ โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับปรุงหรือเสริมสร้างปัจจัยทั้ง 8 ด้าน ให้อยู่ในสภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของครูได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยควรดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ครูได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

1.2 ควรนำผลการวิจัยในด้านการดำเนินงานบริหารประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไปปรับปรุงส่งเสริมตนเองให้มีการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

1.3 ควรบริหารงานด้านการบริหารงานประกันคุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานประกันคุณภาพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ

2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 3

2.4 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 3

2.5 ควรกำหนดประชากรให้กว้างขึ้นนอกจากบุคลากรของสถานศึกษาแล้วควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกลักษณ์ จุลเดช. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยกับการบริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี ระยะเวลาและตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษดาพร ธรรมรังสี. (2558). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต: ภูเก็ต.
- จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด.
- ดวงนภา แจ่มมรคา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ระยอง: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- คุณฉวี จิรฉัตรมงคล. (2558). การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลนครมณฑล อำเภอเมือง เชียงราย. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 241) นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.

- นลินรัตน์ ภาโสภาส. (2558). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 96) นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นันทพร โชติทอง. (2556). ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นัยนา จันทร์มิตร. (2558). ผลของการสอนแบบกิจกรรมโครงการในวิชาภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน มะขามสรรเสริญ จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิติกุล มหาวรรณ. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสันป่าตองสุวรรณราษฎร์วิทยาคารจังหวัดเชียงใหม่. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 634) นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นิธิธ ปิลวาสน์. (2559, 20 สิงหาคม). การประกันคุณภาพทางการศึกษา.
เข้าถึงได้จาก <http://taamkru.com/th>.
- น้ำฝน กันมา. (2559, 25 กันยายน). ประโยชน์ที่ได้จากการประกันคุณภาพทางการศึกษา
เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/174573>
- บวรนนท์ ชมเชย. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักสัปปุริสธรรมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 104) นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี เวียงนนท์. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปณัฐตา วิลาวัลย์บุปผา. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 7(2), หน้า 181-195.
- ปณิศา มีจินดา. (2553). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ชรรมสาร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปริญญา สัตยธรรม. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษา: บริษัททวาย เอช เอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษยและองค์การ, คณะพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2547). การจัดการและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี . (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พนัส หันนาตินทร์. (2549). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- พรทิวา เมืองลือ. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแม่วินสามัคคี อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอ บทความวิจัย บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 284) นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (ปริญญาโทการศึกษา คุษภูมบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภิญโญ สาธร. (2546). หลักการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ (อักษร A-L) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- วงศ์วิไล อินทร์ชัย. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ
การศึกษาระดับพื้นฐานของ โรงเรียนในอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช.
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย บริหารสัมพันธ์
แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38. (หน้า 119) นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- วรรัตน์ อภินันท์กุล. (2551). แนวคิดและทฤษฎีนำสู่ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน,
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์จำกัด.
- วิदारัตน์ เจริญรูป. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิภา ทาโบราณ. (2559). ว่าด้วยความรับผิดชอบ.เข้าถึงได้จาก
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=125>
- ศรีประไพ นิลตุ้ม. (2558). การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (รายงานผลการวิจัย). กำแพงเพชร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ.
พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี: หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2559). เข้าถึงได้จาก
<http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9580000037650>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุริรัมย์ เขต 3. (2559). แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. นุริรัมย์: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554ก). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ข). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ค). แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ง). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554จ). การติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ฉ). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ช). การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554ซ). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ :บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). *นิยามและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <https://www.eg.mahidol.ac.th>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์ดี.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2555). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก http://arit.chandra.ac.th/index_flash2.php
- สุราสีณี โพธิ์จันทร์. (2558). หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง. เข้าถึงได้จาก <http://www.ftpi.or.th/2015/2125>.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- สุนทรีย์ สุกถักษ์ณ์หิรัญ. (2550). *แนวทางการบริการจัดการ*. เข้าถึงได้จาก: <http://www.lopburi1.go.th/site/img/numb.pdf>.
- สุภาพร รัตนน้อย. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดมพัฒนกิจ. (2548). *จิตวิทยาการบริการ (Service Psychology Comprehension Strategies and Trend)*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- อัมพวัน ประเสริฐศักดิ์. (2549). *ภาวะผู้นำและการจูงใจ*. จันทบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมี วินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- อ้อยทิพย์ ทองดี. (2559,11 ตุลาคม). *ว่าด้วย...ความรับผิดชอบ*. เข้าถึงได้จาก (<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=3423>)
- อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2559). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/education-plan/>.

- อุดม พุ่งเกียรติไพบุลย์. (2551). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาองค์กร*. สืบค้นวันที่ 13 ตุลาคม 2559 เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/udomflash/100535>
- โอภาส เอี่ยมศิริวงศ์. (2547). *วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: เอช เอ็น กรุ๊ป.
- Ben, M.H.(1963). *Supervisory Behavior in Education*. (Englewood Cliff : Prentice-Hall,In
- Daughtrey, A.S. & Ricks, B.R.(1989). *Contemporary Supervision Managing People and Technology*. Singapore : McGraw-Hill.
- Davis, K. & Newstrom, W.J. (1985). *Human Behavior at work : Organizational Behavior*. New York : McGraw Hill.
- Enemali, I.A. (2015). *Quality Assurance in Educational Administration in the Teaching of Farm Mathematics for National Integration in Nigeria*. *Journal of Education and Practice*(6)23, pp. 54-61.
- Evelyn, C.G. (2012). *Quality assurance in higher education in Zimbabwe*. Zimbabwe Council for Higher Education.
- Fasasi, Yunus Adebunmi and Oyeniran, Saheed. (2015). *Assessing Principals' Quality Assurance Strategies in Osun State Secondary Schools, Nigeria*. *International Journal of Instruction*. (7)1, pp. 1-12.
- Lazar V. et al. (2007). *Higher education reform in Romania*. (30)2, pp. 135-152.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. New York : McGraw-Hill Book.
- Harris, B. M. (1963). *Supervisory behavior in education*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- L.E. Steig & E.K. Frederic. (1969). *School Personnel and in - Service Training Practices*. New York : Parker Publishing Company.
- McClelland, D. (2005, June). *Testing for Competence Rather than for Intelligence*. *American psychologist*. 28(1) pp. 1-14.
- PMAT (Personnel management association of Thailand). *Management system of quality of work life*. Retrieved July 20, 2009, from <http://www.pmat.or.th /4rum/room/worklife.pdf>. Quoted in Walton.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมนึก การเกษ

ด้วย นางสาววันรัตน์ โพธิ์จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณมา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายศักดิ์ชัย สมานชาติ

ด้วย นางสาววันรัตน์ โพธิ์จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวศมล สมานชาติ

ด้วย นางสาววันรัตน์ โพธิ์จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๒๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วย นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษابุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
4. ขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ให้ครบทุกข้อ
5. ขอความกรุณาท่านได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงและเชื่อถือได้ซึ่งคำตอบของท่านจะนำไปวิเคราะห์และแปลผลเป็นภาพรวม ซึ่งจะไม่กล่าวอ้างถึงบุคคลแต่ประการใดและจะไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายใดๆต่อตำแหน่งหน้าที่การงานหรือหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม
6. คำตอบของท่านถือเป็นความลับโดยผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น
7. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จ ขอความกรุณาท่านใส่ซองที่แนบมาพร้อมส่งคืนด้วย จักขอบคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาววันรัตน์ โพธิ์จันทร์

นักศึกษาริฎฎาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - () ต่ำกว่า 10 ปี
 - () 10 ปี ขึ้นไป
2. ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงานอยู่
 - () สถานศึกษาขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - () สถานศึกษาขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 – 300 คน)
 - () สถานศึกษาขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

มากที่สุด (ลงในช่องระดับคะแนนเพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น)

โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
1	มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานการศึกษา					
2	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ					

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
3	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา					
4	จัดทำมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้					
5	จัดทำมาตรฐานการศึกษาคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น					
6	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย					
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
7	มีการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา					
8	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา					
9	จัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแต่ละปี					
10	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA					
11	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกำกับแผนปฏิบัติการประจำปี					
12	มีการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ					
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
13	มีการจัด โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน					
14	มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ					
15	มีการวิเคราะห์กำหนดขอบข่ายสารสนเทศที่จำเป็น					
16	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ					
17	มีการตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ					
18	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกต่อการนำมาใช้งาน					
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
19	มีการประชุมชี้แจงแผนฯก่อนการดำเนินงาน					

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
20	มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน					
21	มีการดำเนินกิจกรรมโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด					
22	มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรม โครงการต่างๆ					
23	มีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ					
24	มีการประเมินผลและนำผลการปรับปรุงไปพัฒนา					
การจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
25	จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา					
26	จัดทำกรอบขอบข่ายการติดตามตรวจสอบที่ครอบคลุมการบริหารงาน					
27	จัดทำเครื่องมือการติดตามตรวจสอบที่สอดคล้องกับขอบข่าย					
28	มีการใช้กิจกรรมการตรวจสอบที่หลากหลาย					
29	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
30	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี					
จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
31	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน					
32	มีการจัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
33	มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกมาตรฐาน					
34	มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้					
35	ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา					
36	มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้					

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน						
37	มีการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผลและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี					
38	มีการระบุจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา					
39	มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
40	มีการนำเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด					
41	มีการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อสาธารณชน					
จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
42	มีการตรวจสอบติดตามระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
43	มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
44	มีการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน					
45	มีการนำผลการประเมินภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป					
46	มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด (ลงในช่องระดับคะแนนเพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านความสำเร็จของงาน						
1	มีการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงได้ดี					
2	ท่านมีความรักในสถานศึกษาและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่					
3	ผู้บริหารสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ					
4	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ					
5	ผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา					
6	มีการใช้ความสามารถเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้สำเร็จ					
7	ผู้บริหารมอบหมายงานที่ทำทลายความรู้ความสามารถ					
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ						
8	ท่านได้รับความชื่นชมเมื่อทำงานได้ประสบผลสำเร็จ					
9	ท่านได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในการทำงาน					
10	ท่านได้รับรางวัล คำชมเชยเมื่อท่านปฏิบัติงานได้สำเร็จ					
11	เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว					
12	ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการต่างๆของหน่วยงานและชุมชน					

ข้อ	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ						
13	ท่านได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ปกครองนักเรียน					
ด้านลักษณะของงาน						
14	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท่านมีความรู้ความเข้าใจ					
15	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น					
16	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์					
17	ท่านมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ					
18	งานที่ท่านปฏิบัติคือมีความท้าทาย					
19	งานที่ท่านปฏิบัติคือก่อให้เกิดแรงจูงใจให้อยากทำ					
20	งานที่ท่านปฏิบัติไม่ซ้ำซากจำเจ					
ด้านความรับผิดชอบ						
21	ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ					
22	ท่านมีความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุถึงความสำเร็จ					
23	ท่านมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน					
24	ท่านมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน					
25	ท่านสามารถจัดลำดับการทำงานได้					
26	ท่านยอมรับผลของงานทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น					
ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน						
27	ท่านได้ฝึกอบรม ศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ					
28	ท่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิให้สูงขึ้น					
29	ท่านได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้น					
30	ท่านได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ					
31	การปฏิบัติงานส่งเสริมให้ท่านมีประสบการณ์และความชำนาญ					
32	ท่านได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้างาน					

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 3
วัดการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 46

Alpha = .953

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
วัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 32

Alpha = .922

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นประชากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นประชากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
จำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (โรง)		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
นางรอง	1. บ้านโคกหลวงพ้อ (พินิจศิลป์ประชานุกูล) 2. บ้านสวายสอ 3. ชุมชนบ้านกระเคื่อง (โสภณประชานุกูล) 4. บ้านหนองม่วง 5. บ้านตลาดเข้ 6. บ้านหนองกก (ทรงรวม มิตร) 7. บ้านสองพี่น้อง 8. บ้านหนองพลวง 9. บ้านหนองโสน 10. บ้านหนองบัว 11. บ้านจาน 12. บ้านบุตาเวสน์ 13. บ้านโคกยางหนอง ถนน 14. บ้านหนองหญ้าวัว 15. บ้านหนองปรือ 16. บ้านเสลา 17. บ้านหนองหว้าขุนอัด วิทยา 18. บ้านเสลาโสรง 19. บ้านสระประคู้หนอง มะค่า 20. บ้านหนองถั่วเปบ	1. บ้านนางรอง (พุทธทาส ราชภัฏวิทยาคาร) 2. บ้านแพงพวย (สังฆคุรุ ราษฎร์บำรุง) 3. บ้านคอกควาย (สันติภาพคุรุราษฎร์พัฒนา) 4. บ้านหนองเสม็ด 5. บ้านหนองรี “มิตรภาพ ที่225” 6. วัดน้ำไหล 7. บ้านสะเดา (สามัคคี วิทยา) 8. บ้านหนองแซ่ไม้ 9. บ้านโคกตะโก 10. บ้านระนามพลวง (สมานราษฎร์วิทยาคาร) 11. บ้านโคกสูง 12. บ้านหนองยายพิมพ์ 13. บ้านบุตาสุ่มหนองโจด 14. บ้านก้านเหลือง 15. ชุมชนวัดบ้าน หนองกง 16. บ้านหนองกง 17. บ้านโคกยางหนอง ดาสี 18. บ้านแท่นบัลลังก์	1. อนุบาลนางรอง (สังฆคุรุอนุสรณ์) 2. บ้านถนน (เพียร ประจงวิทยา) 3. บ้านสิงห์ (ราษฎร์ อนุสรณ์) 4. บ้านหนองโบสถ์ 5. บ้านหนองทองลิ้ม 6. บ้านถนน (ประสม ทรัพย์ประชานุกูล) 7. บ้านหนองไทร (ปัญญาคุรุสรรรค์)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (โรง)		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
นางรอง	21. บ้านหนองยาง 22. บ้านตะกูดตาสา 23. บ้านหนองกรด 24. บ้านนิคมเขต	19. บ้านทุ่งโพธิ์ 20. บ้าน โลกมะค่า 21. บ้านชุมแสง 22. บ้านทุ่งใหญ่ 23. บ้านวังกระโดน 24. บ้านไร่โคกหนองปรือ 25. บ้านหนองตะลุมปึก	
รวม	24	25	7
ละหานทราย	1. บ้านสว่างพัฒนา 2. บ้านปรือพวงสำราญ 3. บ้านโคกขาม 4. บ้านหนองโบสถ์ 5. บ้านเทพยัคฆ์ 6. บ้านหนองละหานทราย 7. บ้านสมจิต 8. บ้านหนองถนน 9. บ้าน โลกเฟื่อง 10. บ้านหนองกรด 11. วัดกัลยาณธรรมาราม 12. บ้านผไทรวมพล	1. บ้านนุ 2. บ้าน โลกตาพรหม 3. บ้านหนองยาง 4. บ้านหนองมดแดง 5. บ้านหนองหมี 6. ชุมชนบ้าน โลกवान 7. บ้าน โลกไม้แดง 8. บ้านตากอง 9. บ้านสันติสุข 10. บ้านน้อยหนองหว้า 11. บ้านหนองแวง 12. บ้านหงอนไก่อ 13. บ้านหนองตาเยา 14. บ้านหนองหว้า 15. บ้านบาระณะ 16. บ้านราษฎร์รักแดน 17. บ้านแท่นทัพไทย	1. ชุมชนวัดชุมพร 2. บ้านละหานทราย 3. อนุบาลโลกใหม่ ละหานทราย 4. บ้านหนอง ตะครอง 5. บ้านปากช่อง

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (โรง)		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
รวม	12	17	5
หนองกี่	1.บ้านหนองมัน 2.บ้านตะกุ่มทอง 3.บ้านโนนพะไล 4.บ้านสะเดาหวาน 5.บ้านหนองหว่า 6.บ้านนาจาน 7.จุดคามราษฎร์วิทยา 8.บ้านโคกกระชาย 9.บ้านหนองม่วง 10. ไตรคาม 11.บ้านหนองหัวหมู 12.บ้านภูขาดน้อย 13.บ้านหนองกรด 14.บ้านโคกกระทิงหนอง นกเขาสามัคคี 15.บ้านเพชรเจริญพัฒนา	1.บ้านหนองกี่ประชา สามัคคี 2.บ้านโคกสะอาด 3.บ้านโนนจี้เหล็ก 4.บ้านหนองกี่ สุขสำราญ 5.บ้านบุกระสัง 6.บ้านสระสะแก 7.บ้านโคกสว่าง 8.บ้านโคกลอย 9.บ้านโคกสูงภูขาด 10.มิตรภาพ โนนสมบูรณ์ 11.บ้านหนองไผ่ 12.บ้านสระบุด 13.วัดเขี่ยปราสาท 14.บ้านขามน้อย 15.บ้านหนองตาต้า 16.บ้านลุงจี่หนู	1.อนุบาลหนองกี่ 2.ชุมชนบ้านคอน ธาราง 3.บ้านสระขาม
รวม	15	16	3
ปะคำ	1.บ้านหนองค้อ 2.บ้านทุ่งไผ่ 3.บ้านกองพระทราย 4.บ้านโคกจั่ว 5.บ้านไทยเจริญ 6.บ้านโคกสมบูรณ์	1.บ้านโคกไม้แดงหัว กระสัง 2.บ้านโคกลอย 3.บ้านหนองน้ำขุ่น 4.บ้านเทพพัฒนา 5.คงใหญ่พัฒนา	1.อนุบาลปะคำ 2.บ้านสุขสำราญ 3.บ้านหูก้านบ 4.ชุมชนบ้านคอน นางาม 5.บ้านปลื้มพัฒนา

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (โรง)		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
			6.บ้านหินโคน 7.บ้านโคกเขาพัฒนา
รวม	6	5	7
หนองหงส์	1.บ้านกระเบื้อง 2.บ้านห้วยก้อม 3.บ้านหนองกก 4.บ้านไทรออ 5.บ้านนายาสวมคคี 6.บ้านเสาศิขณอนุสรณ์ 7.บ้านหนองเต่า 8.บ้านชุมแสง 9.บ้านหนองตะคร้อ 10.บ้านไทยสามัคคี 11.วัดห้วยหิน 12.บ้านโนนจิวตลาดใหม่ สามัคคี 13.บ้านตำราญ 14.โคกโสนทองวิทยา 15.บ้านโพธิ์ทอง	1.บ้านศรีม่วงแดง 2.บ้านศรีภูมิ 3.บ้านหนองกวางทอง 4.วัดโนนศรีคุณ 5.เบญจมาศกาญจนา 6.บ้านหนองโคลน 7.บ้านโคกปราสาท 8.บ้านหนองย่างหมู 9.บ้านหนองบัวดี 10.วัดบ้านหนองตราดใหญ่ 11.ชุมชนวัดโคกกลาง “สระมะคำวิทยา” 12.บ้านหนองเพชร	1.อนุบาลหนองหงส์ 2.บ้านโนนสูงน้อย 3.บ้านขามเสม็ด ป่ารุง 4.บ้านฝ้าย
รวม	15	12	4
โนนสุวรรณ	1.บ้านม่วงงาม	1.บ้านโกรกแก้ว 2.วารัฒนา 3.บ้านอุบลสามัคคี 4.บ้านขลุ้งไผ่	1.อนุบาลโนน สุวรรณ 2.บ้านคงบังชัย สมบูรณ์ 3.บ้านทุ่งจันทัน

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (โรง)		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
			4.บ้านดอนสมบูรณ์
รวม	1	4	4
โนนดินแดง	1.บ้านส้มป่อย 2.บ้านน้อยสะแกกวาน 3.บ้านทรัพย์สมบูรณ์	1.บ้านหนองกกดะเบง สามัคคี 2.บ้านชัยตะนิง 3.บ้านคลองหิน 4.บ้านป่าไม้สหกรณ์ 5.บ้านหนองเสม็ด 6.บ้านคลองโป่ง 7.บ้านหนองบอน	1.อนุบาลโนน ดินแดง 2.บ้านลำนางรอง
รวม	3	7	2
เฉลิมพระเกียรติ	1.บ้านเขว้า 2.บ้านบัวตะเคียน 3.ไทยรัฐวิทยา 90 4.บ้านสี่เหลี่ยม 5.บ้านพูนสุข 6.บ้านยายคำ 7.บ้านโนนศิลา 8.บ้านโนนทอง	1.บ้านเจริญสุข 2.บ้านหนองสะแก 3.บ้านถาวร 4.ไทยรัฐวิทยา 26 5.บ้านโคกตำราญ หินลาดพัฒนา 6.วัดสุขตำราญ	1.วัดอัมภาราม 2.บ้านคอนไม้ไฟ 3.บ้านโคกยาง 4.อนุบาลเฉลิมพระ เกียรติ
รวม	8	6	4

ภาคผนวก ข
ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย (การหาค่า IOC)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปล ความหมาย
		3	2	1		
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
1	มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐาน การศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา	+1	0	+1	0.66	ใช้ได้
4	จัดทำมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และ กระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	จัดทำมาตรฐานการศึกษาคำนึงถึงศักยภาพผู้เรียนชุมชนและ ท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
7	มีการวิเคราะห์ปัญหาจากจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา	+1	+1	0	0.66	ใช้ได้
8	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	จัดทำแผนปฏิบัติการเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแต่ละปี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาคด้วยกระบวนการ PDCA	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกำกับแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	มีการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปล ความหมาย
		3	2	1		
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
13	มีการจัดโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	มีการวิเคราะห์กำหนดขอบข่ายสารสนเทศที่จำเป็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	มีการตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่สะดวกต่อการนำมาใช้งาน	+1	+1	0	0.66	ใช้ได้
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
19	มีการประชุมชี้แจงแผนฯก่อนการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	มีการดำเนินกิจกรรม โครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรม โครงการต่างๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	มีการเก็บรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	มีการประเมินผลและนำผลการปรับปรุงไปพัฒนา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
25	จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	จัดทำกรอบขอบข่ายการติดตามตรวจสอบที่ครอบคลุมการบริหารงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	จัดทำเครื่องมือการติดตามตรวจสอบที่สอดคล้องกับขอบข่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	มีการใช้กิจกรรมการตรวจสอบที่หลากหลาย	0	+1	+1	0.66	ใช้ได้
29	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
31	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปล ความหมาย
		3	2	1		
จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
32	มีการจัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	มีเครื่องมือประเมินภายในที่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน						
37	มีการรวบรวม วิเคราะห์ แปลผลและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38	มีการระบุจุดที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	0	+1	+1	0.66	ใช้ได้
39	มีการระบุความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	มีการนำเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41	มีการเผยแพร่รายงานประจำปีต่อสาธารณชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
42	มีการตรวจสอบติดตามระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43	มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44	มีการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน	+1	0	+1	0.66	ใช้ได้
45	มีการนำผลการประเมินภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46	มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปล ความหมาย
		3	2	1		
ด้านความสำเร็จของงาน						
1	มีการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงได้ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมีความรักในสถานศึกษาและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	มีการใช้ความสามารถเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้สำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมอบหมายงานที่ทำทาบความรู้ความสามารถ	+1	+1	0	0.66	ใช้ได้
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ						
8	ท่านได้รับความชื่นชมเมื่อทำงานได้ประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ท่านได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านได้รับรางวัล คำชมเชยเมื่อท่านปฏิบัติงานได้สำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	เป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	+1	0	+1	0.66	ใช้ได้
12	ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการต่างๆของหน่วยงานและชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ท่านได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ปกครองนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านลักษณะของงาน						
14	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท่านมีความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	งานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ท่านมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่มีความท้าทาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เกี่ยวข้องคนที่			ค่า IOC	แปล ความหมาย
		3	2	1		
ด้านลักษณะของงาน						
19	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้อยากทำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	งานที่ท่านปฏิบัติไม่ซ้ำซากจำเจ	+1	0	+1	0.66	ใช้ได้
ด้านความรับผิดชอบ						
21	ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ท่านมีความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุถึงความสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	ท่านมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	ท่านมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ท่านสามารถจัดลำดับการทำงานได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	ท่านยอมรับผลของงานทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน						
27	ท่านได้ฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	ท่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่ม คุณวุฒิให้สูงขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ท่านได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	ท่านได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการทำผลงานวิชาการเพื่อ เลื่อนวิทยฐานะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	การปฏิบัติงานส่งเสริมให้ท่านมีประสบการณ์และความชำนาญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	ท่านได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้างาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์
วัน เดือน ปีเกิด	29 กันยายน พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 2 อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ครู คศ. 1 โรงเรียนชุมชนวัด โศกกลาง “สระมะค่าวิทยา” ตำบลห้วยหิน อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2561	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์